THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, SAUSIS JANUARY 21, 1984 Nr. 15

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai

Kaip patekau į KGB objektyvą?

(Tęsinys)

Pradėjo kratą, o mudvi, kad tuščiai neleisti laiko, ėmėme garsiai kalbėti Rožančių: „Jūs darykite savo darbą, o mes — pasimelsime". Vargšai čekistai jautėsi labai nesmagiai, kad mes jų nė kiek neišsigandome ir ramiai meldžiamės, visai į juos nekreipdamos dėmesio. Įpusėjus kratai Bronę Kibickaitę čekistai išsivežė ir jos bute — Tiesos 11 bt. 38, padarė kratą, bet nieko „nelegalaus" nerado. Dar vėliau į KGB būstinę (irštvą) išvežė brolį, kad vėliau be jo, be manęs ir be orderio jo kambaryje padarytų kratą, visai nereaguodami į mano griežtą protestą dėl sergančio brolio terorizavimo. Čekistams viskas galima...

Kratos metu čekistai paėmė tris įvairius „LKB Kronikos" numerius. Vėliau jie ėmė ir nešė ką tik norėjo, man neparodydami ir į kratos protokolą neįrašydami. Taip dingo mano užrašai su religinio turinio mintimis, kai kurios nuotraukos ir t.t. Adresai buvo gerai paslėpti ir jų nerado. Staiga vienas iš čekistų nudžiugo, nes rado kelis man rašytus laiškus: „Laiškai!" Aš netikėtai greit prie jo prišokau ir išplėšus iš rankų laiškus suplėšiau juos į skutelius, o čekistas šaukė: „Atiduok!" Greit įšokau į šalia koridoriuje esantį tualetą ir stipria vandens srove viską nuleidau kanalizacijos vamzdžiais žemyn. Čekistai tokios staigios mano reakcijos nelaukė, o kai susigriebė — buvo per vėlu. Taip nuo tardymų, o gal ir kratų buvo išgelbėti man rašę žmonės. Atsipeikėję čekistai apsupo mane, šaukdami, kad išveš į KGB, o kratą baigs vieni. „Galite išvežti, — sutikau, — dabar aš rami, nes žinau, kad dėl manęs niekas nenukentės". Manęs neišvežė, nes krata ėjo į pabaigą. Į kambarį įeina čekistas Kolgovas ir labai patenkintas pasakė: „Prieš 4 metus perspėjome tave. Nuo tada kiekvieną tavo žingsnį sekėme... Nepasitaisei. Dabar tai gausi!.." „Pagal rusų priežodį, — atsakiau jam, — pažado 3 metus laukiama. Aš gi laukiau keturis, kol pasodinsite, kaip žadėjote, į kalėjimą vėluojate!.." Kolgovas sumišo ir ėmė išsiginti, esą, jie man nieko nežadėję, tai man prisisapnavę... „Kaip gerai, — pasakiau jam, — kad pačiu laiku mane perspėjote su kuo turiu reikalą, dabar su jumis visai nekalbėsiu, kad vėl ‚neprisisapnuotų'..." Taip gimė tvirtas pasiryžimas su melo vergais — čekistais, per tardymus bylos klausimais, nekalbėti.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Slovakų pamaldos

Vakarus pasiekusiomis žiniomis, daugiau negu 25 tūkstančiai Čekoslovakijos tikinčiųjų dalyvavo iškilmingose pamaldose gruodžio 15 d. Sastin Marijos šventovėje, vakarų Slovakijoje. Spauda atkreipia dėmesį, kad maldininkų tarpe šiais metais matėsi ypač daug čekoslovakų jaunimo, atvykusio net iš tolimų krašto vietovių. Nežiūrint religinės laisvės suvaržymų, jaunimo tarpe Čekoslovakijoje stiprėja religinio atgimimo apraiškos.

Pagalba Afrikai

Popiežiškoji komisija „Cor Unum" ruošiasi išplėsti pagalbos akciją nuo sausros nukentėjusiem Afrikos kraštam. Tuo tikslu komisijos pirmininkas afrikietis kardinolas Gantin šiomis dienomis išsiuntinėjo sausros paliestų Afrikos kraštų vyskupam laiškus, prašydamas suteikti tikslesnių duomenų apie dabartinę padėtį atitinkamuose kraštuose, nurodant kokiose srityse pagalba yra labiausiai reikalinga. Gavusi reikiamas informacijas, „Cor Unum" komisija nustatys ir tuoj pradės vykdyti pagalbos teikimo programą.

Žodis Burundžiui

Priimdamas naujojo Burundi respublikos ambasadoriaus prie Apaštalų Sosto skiriamuosius raštus, popiežius Jonas Paulius II palygino Burundžio Bažnyčią su jau tvirtai įsišaknijusiu medžiu, duodančiu gausius vaisius, kuriais gali pasimaitinti ne tik vietos gyventojai, bet ir kaimyninės Afrikos tautos. Iškėlęs faktą, kad per palyginamai trumpą laiką Burundis yra tapęs tankiausiai katalikų apgyvendintu Afrikos kraštu, Šventasis Tėvas pabrėžė, jog Bažnyčia Burundyje, kaip ir kituose pasaulio kraštuose, tarnauja tautai ir visuomenei, rūpinasi žmogaus gerovės ir pažangos ugdymu, trokšdama, kad būtų sudarytos tikrai žmogaus vertos gyvenimo sąlygos.

Reikalauja laisvės

Osnabruecko vyskupija Vak. Vokietijoje praėjusių metų pabaigoje pravedė parašų rinkimo akciją peticijai, kuria sovietinė valdžia yra prašoma išlaisvinti visus už žmogaus teisių gynybą ir už savo religinius įsitikinimus Sovietų Sąjungoje įkalintus asmenis. Peticija su daugiau negu trisdešimt dviem tūkstančiais parašų buvo įteikta Sovietų Sąjungos ambasadai Bonnoje. Pasirašiusieji užtaria Sovietų Sąjungoje persekiojamus tikinčiuosius ir žmogaus teisių gynėjus, pamini Nobelio Taikos premijos laureatą akademiką Sacharovą ir stačiatikių kunigą Gleb Jakuniną, prašydami, kad jiem būtų grąžinta laisvė.

Narkotikų pavojus

Lenkijos primas kardinolas Glemp gruodžio 28 vienoje Varšuvos bažnyčioje susitiko su sostinės gydytojais, kurie išreiškė Kalėdų ir Naujųjų metų sveikinimus. Ta proga tartame žodyje kardinolas ypatingu būdu atkreipė gydytojų dėmesį į narkotikų problemą, išreikšdamas gilų susirūpinimą plintančiu narkotikų vartojimu. Pagal tradiciją, Kalėdų švenčių metu Lenkijos primas susitinka su įvairių profesinių grupių atstovais.

Meksikos ekonominius sunkumus sukėlė ne tik blogas administravimas, skolinimasis iš užsienio bankų, bet ir plati korupcija. Meksikos spauda kaltina ne tiek naftos pramonės vadovus, kiek labai stiprią naftos darbininkų uniją, kuri įvairiais būdais „nugriebė" nuo valstybinės naftos pajamų šimtus milijonų dolerių. Nuotraukoje Meksikos prezidentas Miguel de la Madrid ir naftos darbininkų unijos vadas Salvador Barragan Camacho.

Kubos „marielitai" našta valstybei

New Yorkas. — „U.S. News and World Report" specialiame raporte rašo apie Kubos diktatoriaus atsiųstą „bombą", kuri Amerikoje sudaro didelį galvosūkį. Kada 1980 m. prezidentas Carteris paskelbė, kad Amerika priima kubiečius pabėgėlius „atviromis širdimis ir ištiestomis rankomis", šalia darbščių, sąžiningų kubiečių privažiavo tūkstančiai nusikaltėlių ir tiesiog bepročių. Apie 125,000 atplaukė iš Kubos Mariel uosto. Todėl visi tos bangos ateiviai vadinami „marielitos". Pats Fidel Castro tuo metu kalbėjo, kad iš Kubos išvažiuoja „eskoria". — visos šiukšlės.

Pabėgėlių tarpe, kaip dabar paaiškėjo teisingumo įstaigoms, buvo apie 3,000 slaptų Kubos režimo agentų, kurių uždavinys šnipinėti, sekti Kubos išeivių gyvenimą ir dalyvauti plačiame narkotikų biznyje. Už narkotikus gaunamus pinigus tie Castro agentai persiunčia įvairiais keliais atgal į Kubą, kuriai reikia „tvirtos" užsienio valiutos.

Apie 40,000 kubiečių buvo atsiųsti iš Kubos kalėjimų ir beprotnamių. Nuo pirmųjų dienų užkietėję kriminalistai pradėjo veikti Amerikoje. Las Vegas policija nustatė, kad iš 3,000 naujųjų Kubos ateivių 550 yra recidyvistai. Viso miesto narkotikų prekyboje tie „marielitos" sudaro 25 nuoš., nors gyventojų skaičiumi jie sudaro vos pusę nuošimčio. Iš 100 policijos išaiškintų žmogžudysčių 23-jose buvo įvelti kubiečiai. Los Angeles viename policijos rajone buvo suimti 183 „marielitai", kurie įvykdė 38 plėšimus, 44 įsilaužimus, 37 narkotikų nusikaltimus, 9 žmogžudystes, 19 užpuolimų su ginklu, 17 automobilių vagysčių, vieną išprievartavimą. Nuo 1980 m. New Yorke policija suėmė 7,000 Kubos pabėgėlių. Miami policija tarp 1980 ir 1983 metų apkaltino 3,232 kubiečius 14,035 nusikaltimais.

Organizacija, kuri reikalauja reformuoti Amerikos imigracijos įstatymus (FAIR), apskaičiavo, kad Kubos bėgliai jau padarė valstybei daugiau bilijono dolerių nuostolių. Net kalėjimuose kubiečiai savo žiaurumu ir susiklausymu tapo našta kalėjimų vadovybėms ir perėmė celių vadovavimą iš seniau buvusių juodųjų ar meksikiečių gaujų. Suėmimai ir kalinimai kubiečių nebaugina, nes jie, pripratę prie žiaurių Castro kalėjimų sąlygų, Amerikos kalėjimus laiko poilsio kurortais. „Marielitų" nusikaltimai meta blogą vardą ne tik padoriems pabėgėliams nuo Castro režimo, bet ir kitiems ispaniškai kalbantiems ateiviams. Imigracijos departamentas pareiškė, kad dabar kilo tendencija kiekvieną suimtą ispaniškai kalbantį žmogų vadinti „marielitu". Iš New Yorke suimtų 800 įtariamų „marielitų" imigracijos departamentas išaiškino, kad tik 80 iš jų buvo kubiečiai, o iš tų tik 19 buvo „marielitai".

Suėmė generolą

Buenos Aires. — Argentinoje buvo suimtas atsargos generolas Ramon Camps, kuris buvo Buenos Aires provincijos policijos viršininkas tuo metu, kada karinė valdžia persekiojo teroristus, komunistus ir kitas valstybei kenksmingas organizacijas. Apie 6,000 argentiniečių dingo be žinios. Daugiausia dingusių ir buvo Buenos Aires provincijoje.

Generolui Camp gresia karinis teismas už nelegalius žmonių suiminėjimus, kankinimus ir žudymus. Kaltinimai jau paskelbti devyniems aukštiems karininkams, jų tarpe trims buvusiems prezidentams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lenkijos primas kard. Glemp pasakė, kad Lenkija ir Vatikanas gali neužilgo paskelbti diplomatinių santykių užmezgimą.

— JAV karo laivyne prie Libano krantų paskelbtas ypatingo budėjimo stovis. Gauta žinių, kad savižudžiai islamo lakūnai planuoja pulti JAV karo laivą.

— Libano įvairių pažiūrų žmonės protestuoja prieš amerikiečio profesoriaus, Beiruto Amerikos universiteto rektoriaus nušovimą. Vienas musulmonas studentas, pareiškė, kad dabar joks užsienietis mokslininkas nenorės tokiame universitete dirbti.

— Izraelio prezidentas Herzog išvyko į Zairę ir Liberiją, kur praleis aštuonias dienas.

— Gallupo opinijos tyrimai parodė, kad iš demokratų kandidatų į prezidento vietą stipriausiai laikosi Walter Mondale (47 nuoš.). Po jo eina sen. Glenn (16 nuoš.), Jacksonas 11 nuoš.), sen. Cranston ir McGovern (po 3 nuoš.), buv. gub. Askew (2 nuoš.), sen. Hart ir sen. Hollings (po 1 nuoš.).

— Prez. Reaganas įsakė svarstyti bado problemą Afrikoje. JT Maisto agentūra pakartojo, kad Afrikai tuoj reikia 1.6 mil. tonų javų. Badas ypač gresia Mozambiko, Zambijos, Etiopijos ir Somalijos gyventojams.

— Satelitinės sovietų valstybės atidėjo Comecon vadų suvažiavimą dėl Andropovo ligos. Konferencija turėjo įvykti vasario pradžioje, jau buvo sudaryta darbotvarkė. Paskutinė 10 valstybių vadų konferencija buvo 1971 m.

— Urugvajaus sostinėje Montevideo vyko 24 valandų generalinis streikas. Unijos reikalauja didesnių atlyginimų, daugiau laisvių. Karinis diktatorius gen. Alvarez pažadėjo laisvus rinkimus 1985 m.

— Jungtinių Tautų sekretoriatas paskelbė, jog netiesa, kad Generalinėj Asamblėjoj trečiojo pasaulio valstybės susiblokavusios su komunistiniu bloku, visada balsuoja prieš JAV. Praėjusių dvejų metų statistika rodo, kad 72.7 nuoš. balsavusių balsuoja kartu su Amerika.

— Sovietų prezidentas Andropovas išreiškė pritarimą Kanados premjero iniciatyvai sušaukti branduolinių valstybių vadų konferenciją.

— Irakas paskelbė, kad jo karo naikintuvai puolė Irano bombonešius ir vieną lėktuvą numušė.

— Indijoje šiaurės rytų kaimą nuteriojo laukinių dramblių banda, sužeidusi 40 žmonių.

— Olandų policija atėmė iš narkotikų pirklių 40 statinių hašišo, kuris rinkoje kainuotų apie 10 mil. dol., keturi olandai Amsterdame suimti.

— Valstybės departamento žiniomis, Irane suimta dar 250 bahajų sektos žmonių. Kalėjimuose dar yra 550. Kiti „dingo", žuvo kankinami.

— Izraelio valdžia nusileido streikuojantiems valdininkams ir pažadėjo padidinti algas 60,000 tarnautojų, kurių gyvenimo lygį paliete infliacija.

— Japonijos anglių kasykloje baigti gelbėjimo darbai. Išgelbėta 13 darbininkų, žuvo 83.

Keli žvilgsniai į Libano tautą

New Yorkas. — Libanas, kaip žinoma, užima gan žymią vietą tarptautinės spaudos puslapiuose. Gruodžio pabaigoje Sirijos prezidentas Assadas turėjo pasikalbėjimą su prancūzų žurnalo „Le Point" atstovais. Ilgesniame pasikalbėjime jis tvirtino, kad Libano žmonės yra tikri arabai. Dėl to identiteto buvo kalbama Libano politinių ir religinių vadų konferencijoje. Mums sirams tas libaniečių arabiškumas yra visiškai aiškus, nors Libanui tas sudarė realią politinę problemą, pasakė Assadas.

Libanas ir Sirija yra viena liaudis, viena tauta, kalbėjo Sirijos prezidentas. Mes esame padalinti į dvi valstybes, tačiau tai nereiškia, kad mes esame atskiros tautos. Prancūzija turėtų tai geriau už kitus žinoti, nes Prancūzija, turėdama savo mandate Siriją ir Libaną savo protektorate, davė abiems vieną bendrą valiutą, sujungė abiejų ekonomijas. Aš net galėčiau ginčytis, kad giminystė tarp Sirijos ir Libano yra gilesnė, negu tarp atskirų valstijų Amerikoje, pasakė Assadas.

Washingtone į tai atsiliepė Libano ambasadorius Amerikoje Abdallah Bouhabib, parašydamas „New York Times" straipsnį „Clarifying Lebanons History". Autorius rašo, kad Libano, kaip atskiros politinės ir socialinės šalies, istorija siekia Otomanų imperijos pradžia 1516 m. Libano istorija neprasidėjo su 1943 m. nepriklausomybės paskelbimu ar su 1920 m. naujųjų sienų nustatymu.

Ambasadorius primena, kad Libanas minimas Biblijoje 75 kart. Senasis Libanas, buvo, kaip ir dabartinis, maždaug tose pačiose geografinėse pozicijose nuo Tyro pietuose iki Tripolio šiaurėje. Jį valdė ir finikiečiai, kurie, atplaukę laivais Viduržemio jūra, atnešė alfabetą ir modernios prekybos savoką. Neminint Egipto, Libanas turi ilgesnes savarankiško socialinio ir politinio gyvenimo tradicijas už visas kitas buvusias Otomanų imperijos dalis, dabartines valstybes.

Autorius rašo, kad Otomanų laikais visas imperijos dalis jie valdė, paskirdami „wali" — gubernatorius. Tačiau Libaną valdydavo emiras ar princas, kuris turėjo daugiau galios ir daugiau autonominių teisių už gubernatorius. Nekartą tie emirai valdė atskirus miestus, kaip Damaską. Per 500 metų Libanas turėjo skirtingą administracinę sistemą, kitokią valdymo formą, negu jo kaimynai.

Istorija rodo, kad Libanas visada būdavo taikingiausia regiono dalis. Per paskutiniuosius 150 metų tik tris kartus buvo neramumų ir jie kildavo, kai įsibraudavo kiti. Smurtas kildavo turkų ir egiptiečių kišimosi laikais (1840-1860), vėliau, įsikišus sirams ir egiptiečiams (1958), ir dabar, kai brovėsi PLO, Izraelis, Sirija, Iranas ir Libija. Daug užsienio jėgų bandė praryti Libaną, tačiau pamatė, kad jis nesuvirškinamas, rašo ambasadorius Bouhabib.

Nigerijos valdžia

Lagos. — Nigerijos karinės chuntos vadas priėmė priesaiką iš 18 ministerių. Gen. Buhari įspėjo kabinetą, kad kariuomenė netoleruos suktybių, korupcijos, lėšų švaistymo. Kiekvienas ministeris bus sekamas.

Iš 18 ministerių tik 7 yra kariškiai. Finansų ministeriu pakviestas prof. Soleye, naftos ministeriu — prof. David-West, biologas. Užsienio reikalus tvarkys dr. Gambari, baigęs mokslus Columbia universitete New Yorke 1974 m.

Vienos derybos bus tęsiamos

Stokholmas. — Europos Helsinkio pakto valstybių konferencijoje sovietų diplomatai pareiškė, jog kovo mėnesį bus atgaivintos Rytų-Vakarų derybos dėl karinių jėgų sumažinimo Europos fronte. Šios MBFR (mutual balanced force reduction) derybos jau dešimtį metų vyko Vienoje. Jos buvo pertrauktos gruodžio mėn., kai NATO valstybės pradėjo išdėstyti naujas branduolines vidutinių nuotolių raketas.

Sovietų šaltiniai tvirtina, kad Vienos derybos bus atnaujintos, tačiau tai nereiškia, kad sovietų delegacija sugrįš ir į Ženevos derybas, kurios nutrūko be rezultatų. Derybos dėl konvencinių ginklų laikomos skirtingos kategorijos už derybas dėl branduoliniu ginklu.

Arabai pakvietė Egiptą sugrįžti

Casablanca. — Islamo valstybių vadų suvažiavimas užtruko ilgiau, negu buvo planuota, nes debatai pareikalavo visos dienos, kalbant apie Egipto sugrąžinimą į islamo konferenciją. Pagaliau buvo nutarta pakviesti Egiptą sugrįžti. Egiptas, kaip žinoma, buvo vienas iš tos organizacijos steigėjų, tačiau buvo pašalintas po Camp David taikos sutarties su Izraeliu.

Egipto priėmimui labai priešinosi Sirija, Libija, Pietinis Jemenas, Beninas, Alžiras ir Tunisas. Visos kitos islamo valstybės balsavo už Egipto priėmimą. Vienas stipriausių Egipto rėmėjų tapo Palestinos Laisvinimo Organizacijos pirmininkas Yasser Arafat, kuris gruodžio mėnesį susitaikė su Egipto prezidentu Mubaraku.

Dar nežinia, kaip į šį pakvietimą reaguos pats Egiptas. Mubarakas yra pasakęs, kad jis nepriims jokių sugrįžimo sąlygų. Debatuose Sirija reikalavo, kad Egiptas atsisakytų taikos sutarties su Izraeliu, jei nori būti priimtas į organizaciją. Manoma, kad po šio islamo vadų nutarimo Egiptui bus nesunku sugrįžti į Arabų lygą ir panašias organizacijas.

KALENDORIUS

Sausio 21 d.: Epifanas, Agnietė, Rungaila, Garsė.

Sausio 22 d.: Anastazas, Blesilė, Aušrys, Nautė.

Sausio 23 d.: Idelfonsas, Emerencija, Gailys, Tautvilė.

Sausio 24 d.: Pranciškus, Teorogita, Rainis, Gaivilė.

Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:51.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, šilčiau, temperatūra diena 15 l., nakti 5 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

LIETUVIAI — EUROPOS ADOMAS

Nemaža nelietuvių mokslininkų yra domėjęsi ir dabar domisi lietuviais ir Lietuva — rašė ir rašo studijas apie mūsų krašto istoriją, mūsų kalbą, mūsų dažnai tragišką ar bent dramatišką likimą.

Mokslininkai kaip ir natūralu, stengiasi būti bešališki, todėl ir šalti. O kartais trokštume, kad kas nors apie mus šiltai, jausmingai, su meile pakalbėtų. Taip, vertiname ir branginame mokslininkus, kad jie domisi, bet, tur būt, mums dramatiškesniais laikais reikalinga ir meilė ir užuojauta, idant nesijaustume tokie vieni, ir populiaresnis pakalbėjimas apie mus.

Kai apie nelietuvių šilimą mums pradedame galvoti, be abejo, prisimename šveicarą prof. Juozą Eretą. Tiesą pasakius, jis pats mums savo darbais nuolat primena, kaip į mus žiūri ir kartu su mumis jaučia. Tie jo darbai ne mums ir skiriami: jie rašomi svetimomis kalbomis ir skiriami kitų tautų žmonėms, kad jie suprastų mus, teisingai vertintų kaip tautą ir susipažinę stotų už mus. Dar gal reikėtų pridėti, kad ir apie to brangaus profesoriaus tautybę reikėtų kalbėti su tam tikru atsargumu. Šveicaras jis ar lietuvis? Pagal kilmę šveicaras, o pagal darbus, tur būt, lietuvis, nes, pradėjęs lietuviams dirbti dar savo gimtajame krašte, paskui visą nepriklausomybės laikotarpį išgyveno Lietuvoje, visą talentą, sugebėjimus, išsimokslinimą ir energiją paskyrė jai, šeimą išaugino lietuvišką ir, net grįžęs į savo gimtąją Šveicariją, kaip ne kartą viešai buvo paliudyta, savo namų kalba laiko lietuvių kalbą.

Taigi, tai jis ir yra tas, kuris, tur būt, be šilumos nė nemoka pakalbėti apie Lietuvą ir lietuvių tautą. Jam vis rūpi mus kaip tautą iškelti, išaukštinti ir parodyti kitų mums daromas neteisybe. Jis skaito paskaitas Lietuvos ir Pabaltijo temomis, spausdina jas periodikoje ir išleidžia dar atskiromis brošiūromis, kad pasakojamoji tiesa kuo plačiau pasklistų. Tai tiesai skleisti naudojasi vokiečių kalba, bet štai dabar lietuviai pasirūpino išversti ir Chicagoje išleisti 56 puslapių brošiūra jo paskaitas "The Adam of the Europeans", "The forgotten Balts" ir "The Stock that does not break" (brošiūra pavadinta "Lithuania, The European Adam").

Kaip autorius įvade pasisako, tos brošiūromis išleistos jo paskaitos vokiečių kalba buvo greit išpirktos. Tikėkimės, kad tokios pat sėkmės dabar susilauks ir tas leidinys anglų kalba.

O kai kalbame apie profesoriaus rodomąją šilimą mums, apie mūsų vertinimą ir aukštinimą, tai pirmiausia turime galvoje tą jo paskaitą apie Europos Adomą. Kadangi prof. J. Eretas yra mokslininkas ir pasižymėjęs publicistas, tai ta antroji jo ilgus metus praktikuotoji profesija kaip tik ir padeda sušildyti mokslininko dėstymą, supopuliarinti jį, padaryti patrauklesnį, prieinamesnį, suprantamesnį ir dėl to pasiekiantį platesnius ligi šiol vokiškai, o dabar ir angliškai kalbančių tautų sluoksnius.

O tas Europos Adomas profesoriui yra lietuviai.

Būti pakeltiems į tokias aukštybes, be abejo, didelė garbė. Ta garbė gali būti pelnyta, paremta faktais ir nepelnyta, propagandinė.

Kad tauta būtų verta išaukštinti ir net Europos Adomu vadinti, ji privalėtų turėti istoriją ir kultūrą. Šįkart profesorius sustoja kiek tik ties Lietuvos istorija, daugiausia ties nepriklausomybės metais ir okupacijomis. Kai dėl kultūros, tai mes neturėjome Šekspyrų, Dančių, Goethčių, bet, kalbant apie pirminį Adomą, tokie vardai gal ir nereikalingi. Tas lietuviškas Adomas nuo amžių amžių yra kuo kitu garsus — savo nepaprastu kalbos turtingumu, kuris ligi šiol buvo išlaikytas ir kurį prof. J.

Prof. Juozas Eretas

Eretas kaip tik ir iškelia. Tokios turtingos kalbos, kuri vien motinai pavadinti turi be galo daug žodžių (motina, motinėlė, močiutė, močiutėlė, motulė, motulėlė, motušė, motušėlė, mama, mamytė, mamaitė, mamaitėlė, mamunė, mamunėlė, mamužė, mamužėlė, mamutė, mamutėlė), tur būt, nėra kitos pasaulyje. Arba tos kalbos švelnumas, idiliškumas, jei lietuvis keikiasi tik tokiais žodžiais, kaip rupūžė. Arba jos muzikalumas, tos senosios formos. Užtat profesorius, pateikęs savo tezes ir įrodymus, dar paremia visa tai mokyto ptancūzo Reclaus šitokiu pasakymu: "Jeigu tautos vertę apspręstume vien pagal jos kalbą, tai lietuviams turėtume priskirti pirmąją vietą tarp Europos gyventojų".

Tačiau šitokia verta tauta amžiais vis niokojama. Profesorius tai ir iškelia. Kurgi senieji prūsai? Sunaikinti. Kurgi pati Lietuva? Vėl niokojama jau keli dešimtmečiai.

Už tą nuoširdų mūsų tautos iškėlimą prof. J. Eretui jaučiame tokį pat nuoširdų dėkingumą.

"Europos Lietuvis"

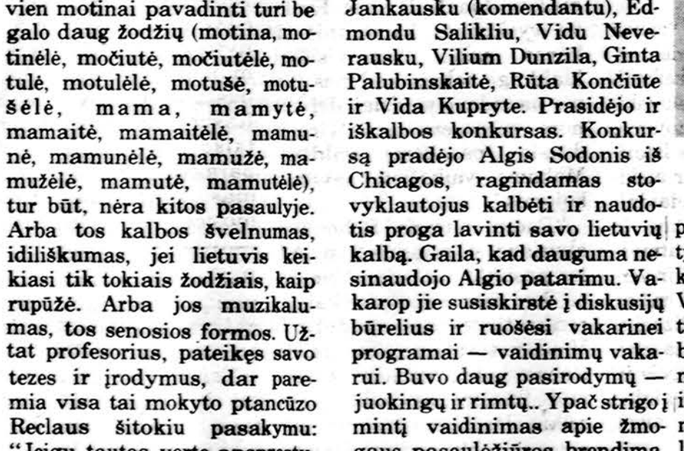

Kun. Stasio Ylos kuopos 1983-84 m. valdyba: Milda Palubinskaitė — pirm., Gailė Radvenytė — vicepirm., Rima Navickaitė — iždininkė, Tauras Radvenis — narys, Vilija Kontrimaitė — sekretorė ir Dalytė Trotmanaitė — korespondentė.

Komitetas, kuris prieš 60 m. (1924 m. vasario mėn.), Šiauliuose surengė pirmąjį Pavasarininkų kongresą. Iš k.: pirmas — St. Lušys, šeštas — Pr. Samulionis, Ona Labanauskaitė, Ona Jakaitytė (vėliau Eretienė), Juozas Eretas, Ignas Skrupskelis ir J. Grinius (šeštas iš dešinės). Kiti neatpažinti.

ŽIEMOS KURSAI

"Stokime drąsiai į kovą garbingą; dirbkim, kovokime dėl Lietuvos!" Ateitininkų himno žodžiai gyvai skambėjo 1983 metų žiemos kursuose, kur moksleiviai iš JAV ir Kanados klausė, diskutavo ir sprendė darbą ir kovą dėl tėvynės Lietuvos liečiančius klausimus.

Kursai truko savaitę. Ilgiausia savaitės dalis, ypač čikagiečiams, buvo kelionė į Dainavą. Nors kelionė traukiniu dėl oro priežasčių pavirto kelione autobusu, ir moksleiviai pasiekė stovyklą truputį išalkę, bet su gera nuotaika.

Antradienis buvo paskirtas darbui. Pirmas paskaitas skaitė Rasa Šoliūnaitė ir Kristina Veselkaitė. Šiose paskaitose kursantai susipažino su kursų tema: "Pažiūrologija" ir su keliomis teorijomis apie žmogaus ryšį su jo gyvenimu. Laisvalaikiu stovyklautojai džiaugėsi Dainavos gamta, apklota baltu sniegu. Buvo proga geriau susipažinti su kursų vadovais: dr. Saulium Jankausku (komendantu), Edmondu Salikliu, Vidu Neverausku, Vilium Dunzila, Ginta Palubinskaitė, Rūta Končiūte ir Vida Kupryte. Prasidėjo ir iškalbos konkursas. Konkursą pradėjo Algis Sodonis iš Chicagos, ragindamas stovyklautojus kalbėti ir naudotis proga lavinti savo lietuvių kalbą. Gaila, kad dauguma nesinaudojo Algio patarimu. Vakarop jie susiskirstė į diskusijų būrelius ir ruošėsi vakarinei programai — vaidinimų vakarui. Buvo daug pasirodymų — juokingų ir rimtų.. Ypač strigo į mintį vaidinimas apie žmogaus pasaulėžiūros brendimą, nuo vaikystės iki senatvės.

Trečiadienio ryte daug stovyklautojų dejavo, kad vadovai vertė miegalius iš lovų ir liepė galimai šilčiau apsirengti. Kai paskutinis tinginys buvo pažadintas, visi vyko į lauką, trumpai susikaupti ir pagalvoti apie dienos temą — religiškumą — katalikiškumą. Šalto oro pažadinti stovyklautojai atydžiai klausėsi Viliaus Dunzilo ir kitų vadovų paskaitų. Vilius aiškino, kaip pažiūrų lūžyje gimė ateitininkų organizacija; stovyklautojai diskutavo kaip mūsų idealai buvo naikinami praeityje ir kas juos naikina dabar. Vakarienė buvo nekantriai laukiama, nes kugelis labai lėtai kepė. Laukdami Sauliaus Šoliūno ir Andriaus Pabedinsko paruoštos vakarienės, kursantai piešė plakatus paskaitų temomis. Pasotinti kugeliu, stovyklautojai vyko į lauką truputį padūkti, sniegu pasimėtyti. Vakarą stovyklautojai praleido atskirai; merginos užkandžiavo, kalbėjosi ir skaitė ištraukas iš "Modernios Mergaitės", o berniukai sėdėjo prie židinio, šildėsi ir valgė.

Ketvirtadienį moksleiviai nagrinėjo du svarbius ateitininkų principus: inteligentiškumą ir visuomeniškumą. Apie inteligenciją kalbėjo dr. Vygantas. Kiekvienas klausytojas atkreipė dėmesį į dr. Vyganto aiškinimą apie inteligencijos ir intelekto skirtumus. Taip pat ir į būdus

Linas Palubinskas stovykloje.

platinti Kroniką. Po pietų patys kursantai skaitė savo paskaitas apie visuomeniškumą. Vakare buvo proga susikaupti. Nors a. a. kun. Ylos jau nebebuvo su mumis, susikaupime buvo jaučiamas jo artumas ir šypsena. Pats susikaupimas buvo padalintas į tris dalis: draugystė su savim, su kitais ir su Dievu. Buvo gera proga pagalvoti apie praeitį, įsigilinti į dabartį ir mąstyti apie ateitį. Susikaupimas buvo palydimas įvairiais skaitymais, maldomis ir giesmėmis.

Nepajutom, kaip greit atėjo penktadienis. Paskaitas apie šeimyniškumą ir tautiškumą, skaitė Lilė Gražulienė ir Arvydas Žygas. Viena dalis Lilės Gražulienės paskaitos ypač domino stovyklautojus: "Kaip mes renkamės gyvenimo partnerius". O Arvydo paskaitą palydėjo vaizdžios skaidrės ir liaudies dainos. Paskutinį kartą šiuose kursuose susitiko diskusijų būreliai. Vakarinėje programoje buvo paskelbtas "pasiutvakaris", tai vėliavėlių žaidimas ir Arvydo pravesti tautiniai šokiai.

Kur ta savaitė dingo? Jau ir šeštadienis — paskutinė kursų diena. Andrius Kazlauskas baigė paskaitų ciklą kalbėdamas apie ateitininkų misiją. Po pietų vyko MAS suvažiavimas, kuriam pirmininkavo Milda Palubinskaitė ir Audrius Polikaitis, o sekretoriavo Algis Sodonis ir Živilė Tomkutė. Po kuopų pranešimų buvo diskusijos apie MAS CV. Nutarta sudaryti naują valdybą ir pakviesti Dalią Katiliūtę-Boydstun pirmininkės pareigoms. Taip pat buvo pasiūlyta siųsti įvairius pasveikinimus, vieną net popiežiui, o kitą — Lietuvos jaunimui. Paskutinis pasiūlymas lietė Neringos stovyklą. Pasiūlyta šiais metais atšaukti stovyklą dėl mažėjančio stovyklautojų skaičiaus. Premijos pasižymėjusiems moksleiviams stovykloje buvo išdalintos ir sugiedotas ateitininkų himnas. Suvažiavimas baigėsi. Likusią popietės dalį stovyklautojai praleido pildydami anketas, fotografuodami ir tvarkydamiesi. Po iškilmingos ir labai skanios vakarienės buvo talentų vakarus.

Rūta Končiūtė ir Vida Kuprytė pravedė vakaro programą, kurioje labiausiai pasižymėjo Vytas Čiuplinskas ir Algis Sodonis, kurie įrodė, kad yra sunku iš dviejų žmonių sudaryti vieną asmenį. Kas būtų naujieji metai be šokių? Energingi kursantai būtų visą naktį šokę, jei vadovai nebūtų varę ilsėtis.

Kokia puiki savaitė! Nors kartais buvo sunku atydžiai klausytis ir vesti užrašus, kartais nejauku vadovams raginant: "Lavinkit lietuvius lietuviškai", daug išmokom, daug draugysčių užmezgėm ir pasiryžom: "Stosime drąsiai į kovą garbingą, dirbsim, kovosime dėl Lietuvos!".

Rūta Stroputė

JAUNŲJŲ BENDRADARBIŲ DĖMESIUI

Labai vertiname jūsų pastangas bendradarbiauti lietuviškoje ateitininkiškoje spaudoje. Savo žurnalistinius gabumus nuolat lavinkite parašydami korespondencijas ir straipsnelius. Gilinkite savo lietuvių kalbos žinias ir įsidėmėkite redaktorių pataisymus jūsų atspausdintuose straipsneliuose. Rašydami spaudai laikykitės pagrindinių reikalavimų — rašykite tik vienoje lapo pusėje ir palikite didesnius tarpus tarp eilučių redakcijos pataisymams. Rašykite mašinėle. Rašant ranka — rašykite aiškiai, įskaitomai be įmantrių išraitymų, kurie sunkiai iššaitomi redaktorių, o tuo labiau skubiai tekstą renkančių rinkėjų. Nuotraukas siųskite tik aiškias ir nepamirškite surašyti joje esančių asmenų pavardes, vieneto pavadinimą, įvykį. Rašydami apie asmenį sužinokite ir įrašykite jo, -jos pilną vardą arba bent vardo pirmąją raidę; vietoj vardo nerašykite bereikšmio p., ponia ar ponas — kiekvienas asmuo juk turi vardą.

Redakcija

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 6—8: antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Krikščionių vienybė —

TIESOS IR MEILĖS KELIAS

Tiesą pažinti nėra taip lengva, kaip mes paprastai kalbame apie tiesą, kuri nėra akivaizdi ir kuriai reikia ilgų ir įtemptų studijų, didelių pastangų ir tikro noro. Juo labiau pažinti antgamtinę tiesą, kuriai reikia gilaus tikėjimo ir tikros meilės ne tik pačiam sau, bet ir tai tiesai, kuri yra aukščiau žmogaus proto ir žmogiškų pastangų. Tik tikėjimas praskleidžia tuos šešėlius, kurie yra pridengę begalybę, neaprėpiamą žmogaus proto ir žmogiškomis priemonėmis. Kalbant apie krikščionių vienybę, reikia turėti prieš akis žmogišką silpnybę, ribotumą, papročius, paveldėtus įsitikinimus, išmoktas ir įtikėtas tiesas.

Tiesos pažinimo siekia visi krikščionys. Bet tiesa kiekvienos religinės grupės skirtingai suvokiama. Ir sunku suprasti, kad krikščionys, kurie seka Kristumi, kurie Kristų laiko savo mokytoju ir pavyzdžiu, negali susijungti tarp savęs. Tos tiesos, kurias skelbė Kristus, žmonių buvo pasisavintos iš tėvų, iš mokytojų, iš aplinkos, kuri ne visuomet Kristaus tiesas buvo supratusi taip, kaip jis pats jas suprato ir išaiškino.

Amžių bėgyje žmonės Kristaus mokslą pasisavino ir pritaikė savo gyvenimus taip, kaip jie sugebėjo. Ir tai žinojo Kristus, išreikšdamas: "Štai ateina valanda ir jau atėjo, kad jūs išsiskirstysite kiekvienas sau ir paliksite mane vieną" (Jn.16,32). Dėlto jis meldėsi už vienybę, prašydamas savo Tėvo: "Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikės į mane, kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs" (Jn. 17,20-21).

Šiomis dienomis minima ekumeninė savaitė. Dedamos pastangos krikščionių vienybei pasiekti yra ėjimas su Kristumi ir prašymas kartu su juo, kad pasaulis tikėtų Kristaus pasiuntinybe žemėje ir Kristaus sekėjai priartėtų prie jo tiesos ir meilės.

*

Pereitais metais buvo paminėta Martyno Liuterio 500 metų gimimo sukaktis ne tik evangelikų-liuteronų, bet ir reformatų-kalvinistų, kitų krikščioniškų konfesijų ir katalikų. Ta proga buvo pažvelgta į Liuterio pasipriešinimą ir to laiko dvasią, aplinką ir nesklandumus krikščionių gyvenime. Tie nesklandumai ir išsaukė pasipriešinimą ir norą reformuoti Bažnyčią, panaikinant tas ydas, kurios buvo įsivyravusios viešajame gyvenime. Tikėjimas tuo laiku buvo panaudojamas ne visuomet tik gėrio siekti, bet ir grynai žemiškiems dalykams — išoriniam tikėjimo pareiškimui.

Tai suprantama dabar, po 500 metų, kai kitomis akimis pažvelgiama į tuos įvykius, kurie buvo tuo metu ir to meto apraiškose. Visuotiniame Vatikano II susirinkime Šventasis Tėvas Paulius VI išdrįso viešai atsiprašyti atsiskyrusių brolių už padarytas jiems skriaudas, paniekinimus ir nesupratimą. Net popiežius Jonas Paulius II nuvyko į Romos liuteronų bažnyčią, parodydamas meilę tiems broliams, kurie seka Kristų, bet kurie eina skirtingu keliu.

"Atėjau jūsų tarpan, kalbėjo popiežius Jonas Paulius II, nes Dievo dvasia ekumeninio dialogo pagalba mus visus kviečia ieškoti pilnos krikščionių vienybės... Nors mus vienus nuo kitų dar tebeskiria mokslo ir gyvenimo nesutapimas, bet šiame Advento laikotarpyje mes kaip krikščionys jaučiamės pilnai vieningi ir solidarūs. Visi trokštame vienybės, dirbame dėl vienybės, nenusigąsdami tų kliūčių, kurias sutinkame vienybės kelyje". Ir tame pačiame susitikime buvo sukalbėta Martyno Liuterio malda už krikščionių vienybę: "Šventąja Dvasia suvienyk visa tai, kas yra išblaškyta, suvienyk visa, kas yra suskilę, atbaik tarpusavio vienybę".

Kai skirtingų tikėjimų ir praktikos krikščionys susitinka maldoje, jie susitinka ir meilėje, kurios Kristus reikalavo vykdymo, kaip savo naujo įstatymo. Toks susitikimas šalina kliūtis prie tiesos greičiau prieiti ir ją vieningiau suprasti, kiek žmogus gali antgamtinę tiesą suprasti.

*

Negalime norėti, kad tuojau būtų pasiekta vienybė, kai jos nebuvo siekiama arba nebuvo pasiekta per šimtmečius. Juk išaugo daugelis kartų tokiame tikėjime, kuris apima visą gyvenimą ir gyvenimo pritaikymą prie tų pažintų tiesų, kurios sudaro tikėjimo turinį. Galime sakyti vienaip ar kitaip, kad tai buvo prieš tūkstantį metų ar daugiau, bet negalima greitai išmesti tų įsitikinimų, kurie yra dabarty paveldėti, kurie yra išmokti iš tėvų ar savose bažnyčiose. Reikia tik meilės vienas kitam kaip broliui, nors ir kitų pažiūrų, kito tikėjimo, kitokių apeigų. Dievas garbinamas taip, kaip jis suprantamas ir apeigos tokios geros paskiram žmogui, kaip jis jas supranta.

Kardinolas J. Krol, Philadelphijos arkivyskupas, įvesdindamas į pareigas Harisono, Pa., vyskupą, yra išsireiškęs, kad "katalikai turi jungtis užbaigti tą nepakenčiamą krikščionių susiskaldymo skandalą. Jei mes krikščionys galime suseiti taikoje — vienybėje, tai yra stipri pamoka optimizmui, iš kurio mokysimės, kad žmogiškas gyvenimas remiasi taika, vienybe, susipratimu ir meile". Taigi be meilės vienas kito negalime ieškoti tikros vienybės, nežiūrint, kad tą patį Kristų sekame ir tos pačios Šventosios Dvasios esame gaivinami. Tik meilė, kuri suveda bendrai maldai, gali privesti prie tikresnio tiesos pažinimo, prie tikrosios vienybės ir tikro sugyvenimo, nors keliai, kuriais eina paskiros krikščionių Bažnyčios, yra ir skirtingi.

Ekumeninėje savaitėje reikia visiems krikščionims, nepaisant, jų priklausomumo skirtingoms konfesijoms, bent maldoje ir meilėje susijungti. Tai tikrasis krikščionių vienybės kelias, kurio Kristus prašė savo Tėvo maldoje prieš savo mirtį ant kryžiaus. Buvo susiskaldymų ir skirtingų tikėjimo kelių pirmėje krikščionijoje. Jų bus ir ateityje. Bet tai neturi sumažinti drąsos tikriesiems Kristaus sekėjams vienybės siekti ir jos pasiekti tiek, kiek galima, kad Kristus būtų visų Viešpats.

Pr. Gr.

NEMENKESNI GINKLAI

Ir ginklai Tėvynei ginti nėra tik parakas, kardas ir plienas. Anaiptol nemenkesni ginklai žmonių kūrybinis pajėgumas, mokslas, švietimas, gilus tautinis sąmoningumas, kultūrinės vertybės ir meilė savo tautos kultūrai. Šitie ginklai gal ne taip staigiai smogia, bet jie nelūžta, negenda, nesensta, ir niekas negali jų atimti.

Juozas Grušas

KATALIKŲ BAŽNYČIOS PADĖTIS ČEKO SLOVAKIJOJE

Dabartiniu metu santykiai tarp Vatikano ir Čekoslovakijos komunistinės valdžios yra žymiai pablogėję, geriau sakant, visiškai nutrūkę. Ilgai laukus kokio nors ženklo, gero noro iš Čekoslovakijos valdžios pusės sutvarkyti Bažnyčios padėtį tame krašte, pagaliau Vatikano valstybės sekretorius kard. Casaroli parašė ilgą Prahos arkivyskupui kard. Frantisek Tomašek, paskebtą "L'Osservatore Romano" 1983. III. 4. laiške tarp kita sakoma: "Šventasis Sostas iš savo pusės, iškilmingai pasisakydamas už taiką ir ją visur primindamas, atvirai pareiškia, kad yra visuomet pasiryžęs tikėtis, kad galima tartis su valdžiomis, kurios to nori, dėl bendrų klausimų, liečiančių tiek pastangas dėl taikos, tiek dėl sutvarkymo visų tų dalykų, kurie įmanomi ir gali padėti pačiam bendradarbiavimui".

Toliau kard. Casaroli laiške sakoma, kad Šv. Sostas "daugelį pakartotinų kartų yra prašęs Čekoslovakijos valdžios, kad būtų atnaujinti pasitarimai ir išspręstos įvairios problemos tuo tikslu, kad Bažnyčia galėtų gyventi savąjį gyvenimą pastoviai ir laisvai, t. y., kad vyskupai galėtų laisvai atlikti savo šventosios tarnybos pareigas ir kad galėtų rinktis Vyskupų konferencijos, kad vienuolių ordinai ir kongregacijos turėtų galimybę gyvuoti, kad pasauliečiai galėtų laisvai dalyvauti visame, kur jie turi pareigas, kaip Bažnyčios nariai, ypač sakramentiniame gyvenime ir atlikime dieviškojo kulto pareigų. Pagaliau, kartą sutvarkius šiuos klausimus, Bažnyčia geriausiu būdu galės prisidėti prie taikos reikalo".

Užsienio žurnalistams, kuriems pavyksta atvykti į Prahą, Religijos reikalų įgaliotinis prie ministerių tarybos pučia miglą, tvirtindamas, kad derybos su Šv. Sostu nesą nutrauktos... Praėjusių metų gruodžio 2 d. Čekoslovakijos užsienio reikalų ministeris Bohuslav Šnupek, atvykęs su vizitu Italijos valdžiai, aplankė ir pop. Joną Paulių II. Kad iš to apsilankymo būtų buvę kokie konkretūs žingsniai, nematyti. Bendrai Čekoslovakijos valdžia nuleido negirdomis kard. Casaroli laišką. Pastaruoju metu dvidešimties pranciškonų suėmimas rodo padėties paaštrėjimą. Pranciškonų generalicijos komunikatas kalba apie "įsilaužimus" ir "kratas", atliktus policijos šiauriniėje Bohemijoje ir Bratislave. Čekoslovakijos valdžia, pagal minėtą pranciškonų generalicijos komunikatą, kaltina Vatikaną, kad jis organizuojąs tarp vienuolių penktąją kolonną prieš valstybės saugumą ir vieningumą".

Bratislavos „Pravda" daug kartų puolė popiežių. Pastaruoju laiku tai daro ir žinių agentūra CTK. Romos Dvasiškių kongregacija 1982. III. 8 raštu uždraudė visiems dvasiškiams priklausyti prie tų dvasiškių draugijų ar sąjungų, vien civilinės valdžios įstaigų palaikomų, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai, viešai ar klastingai siekia politinių tikslų, nors išoriniai sakosi siekią vien humanitarinių ir socialinės pažangos tikslų. Šis Vatikano potvarkis paliečia "Pacem in terris" sąjungą, kuriai priklauso nemaža Čekoslovakijos dvasiškių dalis. Sąjunga, skelbdama, kad ji esanti sąjūdis už taiką, iš tikrųjų yra valstybei paveikus instrumentas kovoje su Bažnyčia. Tai sąjungai priklausantieji kunigai tyli apie realias problemas tarp Bažnyčios ir valstybės. Jie renkasi "ramaus gyvenimo" patogų kelią.

Kivirčas tarp "Pacem in terris" kunigų ir arkiv. Tomašek prasidėjo, kai šis 1982. VI. 18 pasiuntė minimai kunigų sąjungai laišką, kuriame dėsto savo misiją Romoje ir popiežiaus nusistatymą ir valią. Esą popiežius, keletą metų buvęs mūsų kaimynas Krokuvoje, turėjo galimybės surinkti žinių ir apie mus". Jis įsakė uždaryti tokio tipo, kaip "Pacem in terris", sąjungas. Laiškas baigiamas taip: "Roma locuta, causa finita".

Bet reikalas nebuvo "causa finita". "Pacem in terris" sąjunga 1982. VII. 11 paskelbė ilgą atvirą laišką Čekoslovakijos vyskupams ir valdytojams, kuriame dėsto sąjungos istoriją, gina jos teisėtumą ir aiškina įsivaizduojamą uždavinį: "Sukurti tarp Bažnyčios ir valstybės pasitikėjimo atmosferą ir drauge studijuoti ir vertinti laiko ženklus, kad mūsų laikų žmogaus evangelizacija būtų aktuali ir priderinta prie naujos situacijos valstybėje ir visuomenėje". Laiškas baigiamas taip: "Didžiausia mūsų apklausinėtų kunigų dalis yra įsitikinusi, kad negalima Romos pareiškimo taikyti sąjūdžiui, kuris yra grynai pacifistinio pobūdžio". Arkiv. Tomašek nenutilo. Jis 1982. VII. 15 parašė draugijos "Pacem in terris" vadovybei laišką, kuriame apgailestauja, kad negavęs atsakymo į jo ankstesnį laišką ir nurodo "Katolicke Noviny" laikraštyje tilpusį straipsnį "Bažnyčios ir tėvynės ištikimoje tarnyboje", iš kurio matyti, kad "Pacem in terris" kunigai nepasiduoda ir nemano paklusti. Tomašek griežtai tvirtina: "Jūs sunkiai nusikaltote, ir mano pareiga jus papeikti".

Kitame 1982. IX. 6 d. laiške Tomašek "Taikos kunigų" sąjungai rašo: "Romos potvarkis yra paremtas aukščiausiu Bažnyčios autoritetu, taigi nėra diskusijų objektas, tai sprendimas, kuris įpareigoja sąžinėje kiekvieną kunigą". Tuo pat laiku arkiv. Tomašek pasiuntė vyriausiam "Katolicke Noviny" redaktoriui kan. F. Hochmann laišką, įspėdamas, kad, jei laikraštis nesilaikys Bažnyčios ir jos aukščiausio autoriteto linijos, negalės vadintis "katalikišku". Kardinolas, negavęs į savo laišką atsakymo, 1982. XI. 1 atėmė iš to laikraščio bažnytinį pobūdį. Užsidegę polemika, "Pacem in terris" vadovybė ėmė gintis.

Jos pirmininkas kan. Hendrich, Litomerice vyskupijos kapitulinis vikaras pareiškė: "Mes niekad ir nieko nesame padarę prieš tikėjimą ir dorovę, niekuomet nesame puolę Bažnyčios ir Šventojo Tėvo. Niekuomet..." O Čekoslovakijos Religinių reikalų tvarkytojas Hruza pareiškė: "Pacem in terris" naudojasi valdžios parama. Tai nėra politinė partija ir nėra valdžios įtakoje". Sąjunga irgi ginasi. Kanauninkas Jonaš, Hradec Kralove vyskupijos kapitulinis vikaras, sako: "Yra visiškai klaidinga sakyti, kad mes esame parsidavę valdžiai. Jei kas nors yra negera, mes atvirai ir drąsiai pasakome valdžiai. Mokame vaikščioti savomis kojomis".

"Pacem in terris" Bohemijos skyriaus sekretorius kun. Adler pasipiktinęs sako: "Ne tiesa, kad mes esame visiškai patenkinti esama padėtimi. Visuomet sakėme, kad reikia išspręsti kai kuriuos klausimus. Sakėme, pavyzdžiui, kad reikia išspręsti vyskupų paskyrimo klausimą. Sakėme, kad tikintiesiems reikia Šv. Rašto, katekizmų ir kitų religinių priemonių. Derybomis galima pasiekti daug dalykų be užsienio pagalbos".

Tai yra gražūs žodžiai, melas ir užsienio akių muilinimas. Tikrovė yra visiškai kitokia, kurią nupiešime kitame skyriuje.

Rimties valandėlei

TIKĖJIMAS ŠV. RAŠTU

Kas turi pradžią, turi turėti ir pabaigą. Jei ir prileistume, kad medžiaga yra amžina, tai medžiaginis pasaulis yra susiformavęs laike. Jis turi pradžią, jis nėra pastovus, nuolat besikeičiąs, o tas rodo, kad jis turės ir pabaigą. Ką mums sako Šv. Raštas apie pasaulio pabaigą?

Šv. Petras apaštalas savo kalbose ir raštuose dažnai mini "paskutinę Viešpaties dieną". Jo vertėjas ir sekretorius šv. Morkus yra užrašęs pagrindines šiuo klausimu mintis II Petro laiške, skirtame Mažosios Azijos bažnyčioms, ir pačioje Morkaus Evangelijoje. Taip pat evangelistas Matas kartais sustoja prie šio klausimo.

"Tomis dienomis, po ano suspaudimo, saulė užtems, mėnulis nebeduos šviesos, žvaigždės kris nuo dangaus ir dangaus galybės bus sukrėstos. Tada žmonės pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyse su didžia galia ir šlove. Jis pasiųs angelus, ir tie surinks jo išrinktuosius iš visų keturių šalių, nuo žemės pakraščių iki dangaus tolybių" Mrk. 13,24-27). Taip skaitome Morkaus Evangelijoje. O Petro apaštalo laiške skaitome: "Viešpaties diena ateis kaip vagis. Tuomet dangūs praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils, ir žemė su savo kūriniais sudegs" ((II Petr.,3,10). Dramatišką pasaulio galo aprašymą dar papildo šv. Jonas savo Apreiškime, atskleisdamas Dievo planą; "Štai aš visa darau nauja! Aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė išnyko" (Apr. 21, 5 ir 1).

Nors atskiros Šv. Rašto knygos nėra to paties literatūrinio stiliaus, tačiau jos bendrai sudaro visumą. Pagrindinė teologinė mintis Dievo Atžvilgiu — Kūrėjo ir Išganytojo — yra visuose nuo pirmojo iki paskutinio Šv. Rašto puslapio ta pati. Dėl to Šv. Rašto tekstuose dažnai pasitaiko vadinamas biblinis paralelizmas. Toks paralelizmas ypač pastebimas pirmosiose ir paskutinėse Šv. Rašto knygose. Pasakojimas apie pirmųjų žmonių gyvenimą žemiškajame rojuje, apie jų nusikaltimą nėra tarsi kokio liudininko tų įvykių atpasakojimas, o tik religinis aiškinimas blogio ant žemės priežasčių. Panašiai ir atpasakojimas pabaigos pasaulį įvykių nereikia suprasti, kaip detališką aprašymą astronominio pobūdžio reiškinių nes įkvėpti autoriai neturė tokio tikslo.

Todėl pasakymai "saulė u tems", "mėnulis nebedu šviesos," "žvaigždės kris n dangaus", "dangaus galyb bus sukrėstos" nori pabrėž amžinojo Teisėjo visagaly tuo momentu, kai jis teis tie kiekvieno žmogaus atskirai tiek ir ištisų tautų darbus.

Apaštalai pasaulio paba gos vaizdus paėmė iš pran šų, ypač iš Izaijo ir Jo Pranašų lūpose žodis "tam tamsybės" reiškia Dievo rū tybę ir jo teismą. Taip p evangelistai pasaulio pa gos aprašyme nori pavaizduo ti didžią Jėzaus Kristaus g bę ir šlovę, kuris antrą kart ateis gyvųjų ir mirusiųjų tei ti, ir kurio viešpatavimui n bus galo. Šv. Rašte "ugnies sąvoka dažnai yra vaizd kuriuo nurodomas Dievos te mas ir teisinga bausmė žmogaus nusikaltimus. Tok prasme apaštalas Petras k ba, kad "elementai sudegs".

Apaštalai, laikydamiesi p skelbto Jėzaus Kristau mokslo apie pasaulio pab gos įvykius, siekia dviejų d lykų: įspėti ir paguosti vi laikų tikinčiuosius. Perseki mai, karai, epidemijos, pot niai, žemės drebėjimai ir kit gamtinės katastrofos bus suomet. Visa tai primena, k žmogaus gyvenimo siūlas g būti bet kurią valandą n trauktas. Todėl kiekvienu m mentu galime atsidurti ar nojo Teisėjo akivaizdo Mirtis yra sinonimas antro Jėzaus Kristaus atėjimo. "Tai gi budėkite, nes nežinote ku rią dieną ateis jūsų Viešpats (Mat.24,45). Tokia situaci yra visuotinė ir amžina — i paskutinės žmonijos istorijo valandos.

J. V

Žodžiai — "ten tėvynė, ku gerai" — yra liūdnas beidėji nio, brutalaus materializm išpažinimas; tėvynės duona druska skanesnė, kaip svet mieji marcipanai.

D. Gerhardt-Amyntor

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAVIČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

10

Politiniams pasikeitimams aprimstant, Sūduva su visais baudžiauninkais buvo įjungta į Lenkijos karalystę (Rusijos valdžioje) ir jos „globoje" nutautinama ir niekinama išbuvo visą šimtmetį — iki 1915 metų.

Sūduvos lenkinimas, dar D.L.K. valdovams nepageidaujant, prasidėjęs XVII a. pabaigoje, tebesitęsė ir sekantį šimtmetį. Nuo XIX a. pradžios Sūduvos (Lenkijos provincijos) dvasiniais reikalais rūpinosi įsteigtoji Seinų vyskupija, priklausiusi Varšuvos arkivyskupijai, o švietimo sritimi — Varšuvos švietimo vadovybei. Nuo šio laiko prasidėjo per bažnyčias, lenkiškas mokyklas, lenkiškos dvasios baudžiavinius dvarus, kolonistus planingas krašto lenkinimas. Dažnai lietuviai kunigai buvo siunčiami į Mozūriją, o Sūduvon į lietuviškas parapijas skiriami tik lenkiškai mokantieji. Bartininkų bažnyčioje bene uoliausias lenkinimo apaštalas buvo klebonas Rzepnickis, žmonių „akluoju mozūru" vadinamas. Čia klebonaudamas 30 metų lietuvių kalbos nė kiek nepramoko, parapiečių nei lietuviškų poterių, nei kitų maldų nemokė, su baudžiauninkais nebendravo, o visas pamaldas ir kitus bažnytinius patarnavimus vien lenkų kalba pravedė, kaip vyskupo visoj vyskupijoj buvo įsakyta.

Baudžiavos išvarginti žmonės nė bažnyčioje suprantamo paguodos žodžio negirdėjo. Ar ne iš šių laikų išliko žmonių nevilties žodžiai, kad „Ponas piktas, Dievas aukštai ir lietuviškai nesupranta!".

Dievui laiminant, po „aklojo mozūro" Bartininkų bažnyčion klebonu buvo paskirtas nuo Punsko kilęs sūduvis, nuoširdus lietuvis, nuostabiai šviesios dvasios kunigas J. Burdulis (Burdulevičius). Bartininkuose jis klebonavo visą J. Basanavičiaus mokymosi laiką. Tai ir išsamesnės apie jį žinios talpinamos J. Basanavičiaus gyvenimo aprašo skirsnyje.

Šviesios atminties kunigui J. Burduliui pas Aukščiausiąjį išėjus, į Bartininkus klebonu buvo iš Virbalio atkeltas kun. K. Aglinskas, kuris iš lenkiško Glinskiu rašėsi ir taip elgėsi. Ir jaunesnieji parapiečiai aiškiai pamatė, kokios tyros kunigiškos dvasios klebonas J. Burdulis yra buvęs. Po šešerių klebonavimo metų K. Aglinskas-Glinskis mirdamas paliko didžiulius asmeniškus turtus. Kapuose jam buvo pastatytas geležinis paminklas su lenkišku užrašu.

Bene ryškiausias lenkomanas vyskupas buvo P. Straszinskis, kuris visose bažnyčiose buvo griežčiausiai uždraudęs lietuvių kalbos vartojimą. Lenkiškumas daugiau pasisekimo turėjo miestuose, miesteliuose, kur prie lenkiškų bažnyčių ilgesnį laiką buvo lenkiškos mokyklos, daugiau lenkų kolonistų ir kitų mažumų. Bartininkų apylinkių žmonėms ši įtaka buvo daugiau išviršinė, ji lietuviškos sąmonės nenustelbė, ypač, kad lenkiškumas buvo artimai susijęs su baudžiaviniais dvarais. Tik menka dalis kaimo žmonių aplenkėjo.

Minėtam vyskupui P. Strazinskiui mirus, 80 lietuvių kunigų parašė Šv. Tėvui Leonui X laišką, nurodydami, kokią moralinę skriaudą darė lietuviams Seinų vyskupas P. Straszinskis. Šitame laiške, tarp kita ko, rašė: „Šitas vyskupas savo laike rodydavęs bjauriausią neapykantą lietuviams ir jų kalbai. Neminint jau to, kad visose vyskupystės bažnyčiose buvo aštriausiai uždraudęs lietuvių kalbos vartojimą, kad lietuvius kunigus siuntinėjo į Mozūriją, o lenkus, nė žodžio nemokančius, lietuvių tarpan. Straszinskis kožną kartą, progai pasitaikius, rūpinosi pažeminti lietuvių akyse vislab, kas buvo lietuviška. Jis nesidrovėjo viešai bažnyčiose žmones vadinti galvijais (bydlo) ir tam lygiais vardais (...)". Lenkui kunigui siunčiamam į lietuvišką parapiją paklausus, ką jis ten galėsiąs daryti, nemokėdamas lietuvių kalbos, vyskupas atsakęs (tęsinys laiško) „O tegu tie (labai negražūs lenkiški žodžiai) mokinasi lenkiškai; tik tokiu būdu išsimokis o mes turime rūpintis, kad jie visi pavirstų į lenkus". Šį pastarąjį parodymą davė kun. J. Burdulis.

Jau vėliau rašoma, kad vyskupas A. Baranauskas, gal per arkivyskupiją lenkų įtaigotas, išleidęs įsakymą, draudžiantį procesijose giedoti iš lenkų kalbos išverstas, tik „neaprobuotas" lietuviškas giesmes. Tačiau šį įsaką bažnyčiose tepaskelbę tik du klebonai, kitose to nepaisyta.

Reakcija buvo pavėluota. Žmonės išsivaduodami nuo ponų baudžiavos, susirinkę būriais „giedojo": „Ojcizna naša, vilkas poną neša (...)". Įsikurtuose vienkiemiuose, kiek atsigavę ekonomiškai, ėmė vis drąsiau savo teisių reikalauti ir bažnyčiose. Seinų seminarijai išleidžiant vis daugiau energingų, patriotiškai nusiteikusių lietuvių kunigų, prasidėjo ilga, nelygi moralinė kova už platesnį lietuviškų pamaldų bažnyčiose įvedimą — už lietuvybės išlaikymą.

Po gerų 50 metų patriotiškai nusiteikusių lietuvių kunigų, užtekėjusios „Aušros" bei gaudžiančio „Varpo" pažadintų žmonių pastangų palaipsniui, o nuo pradžios XX a. ir fiziniu susikirtimu lietuvių kalba į bažnyčias buvo sugrąžinta. Bene ilgiausiai išsilaikę trečiadienių pasninkai, skirti išprašyti Dievo palaimos Lenkijos karalystei. Žmonės tai sužinoję, neužmiršo trečiadieniais ir kiek daugiau mėsiško užkąsti. To jau niekas nuodėmė nelaikė, o žmonės, apsivalę nuo lenkiškumo, jautėsi savęs vertais lietuviais.

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

ŽVILGSNIS Į TEATRO FESTIVALĮ IŠ TOLO

Padėkos dienos savaitgalio metu Chicagoje vykęs šeštasis Teatro festivalis jau praeityje. Apie jį daug buvo spaudoje rašyta ir tarpusavyje diskutuota. Kai dar rugsėjo mėnesį į rankas gavau provizorinę šio festivalio programą, buvo aišku, kad novatoriškų dramaturgų veikalų festivalyje nebus. Būtent Algirdo Landsbergio, Kosto Ostrausko, Antano Škėmos, Birutės Pūkelevičiūtės. Daugiau domino šį kartą debiutuojantis dramaturgas Algis Rukšėnas, jau užsirekomendavęs kaip gabus amerikietiško kalibro žurnalistas, knygos apie Simo Kudirkos odisėją autorius.

Šeštajame Teatro festivalyje asmeniškai neteko dalyvauti. Tačiau dalis mano tarnybinių pareigų yra sekti svarbiausias lietuvių kultūrinio gyvenimo apraiškas, aprašytas lietuvių spaudoje, iš tos medžiagos paruošti objektyvias apžvalgas, kurios netrukus eterio bangomis pasiekia tą kraštą, kuriame teatras, muzika, dailė ir literatūra, nors ir okupantų kietoje cenzūroje, yra pasiekę gan aukštą kūrybinį lygį.

Tačiau nelengva buvo surasti "aukso vidurį" rašant apie šeštąjį Teatro festivalį, nes aprašymai spaudoje toli gražu buvo nevienodi. Aprašant paskutinį VI-jo Teatro festivalio komiteto posėdį "Draugo" š. m. nr. 3 išvadoje štai kas rašoma: "Patys teatralų kolektyvai pasirodė gerai, įdėta daug darbo valandų ir net išlaidų, užtat ir rezultatai buvo puikūs...". Tai rengėjų nuomonė.

Tuo tarpu viena kultūrininkų šeima, iš arti stebėjusi pastarąjį Teatro festivalį, man rašytam laiške štai ką pabrėžė: "Lietuviškos kultūros nuosmūkis Amerikoje rieda stačia galva žemyn ir net antrasis manifestas jau nieko negalėtų padaryti. Labai liūdna, bet mūsų lietuviškai publikai, atrodo, jokia kultūra nebereikalinga...".

Dabar citatomis pažvelkime, kaip nevienodai festivalyje statyti veikalai buvo vertinami spaudoje korespondentų, apžvalgininkų ir kritikų.

Dėl Algio Rukšėno "Posėdis pragare", kaip ir buvo tikėtasi, trijų rašiusių nuomonės sutiko. Eglė Juodvalkė "Dirvos" 1983. XII. 8 nr. taip rašė: "Iš keturių pastatytų pjesių geriausią įspūdį savo šviežumu padarė Algio Rukšėno politinė satyra "Posėdis pragare", per dantį patraukusi istorikus ir jų raštus, leidusi bent vieną kartą skaniai ir viešai pasijuokti iš dviejų diktatorių"...

Panašią nuomonę "Pasaulio lietuvio" 1983 m. gruodžio mėn. nr. skelbia ir vyresnės kartos atstovas Jurgis Janušaitis: " 'Posėdis pragare' padvelkė naujumu, pastatymo išradingumu ir teikia vilčių ateičiai"...

Dalia Kučėnienė "Draugo" 1983. XII. 10 kultūriniam priede štai ką pastebėjo: "Vieneto žavesys buvo ne tiek individualinėje plotmėje, kiek kolektyvinėje".

Taigi visų trijų rašiusių nuomonės labai panašios ir išvada aiški: galimybių rėmuose Algio Rukšėno politinė satyra "Posėdis pragare" buvo geriausias VI-jo Teatro festivalio veikalas ir jo pastatymas.

Toliau St. Petersburgo lietuvių teatralų pastatytas Anatolijaus Kairio "Testamentas".

D. Kučėnienė (ten pat): "Publika nepaprastai daug juokėsi, stebėdama palikimo pamoką, atpažindama jei ne save, tai bent pažįstamas ar išgyventas situacijas — panašias, kaip scenoje"...

J. Janušaitis (t. p.): "Veikalo mintis mums artima, gyvenimiška, gal kiek ilgoki monologai, gal kiek bereikalingo nešvankaus žodžio. Veiksmas kėlė juoką ir vertė susimąstyti"...

E. Juodvalkė (t. p.): "Dauguma aktorių patyrę talentai... Jų talentui tačiau neprilygo pasirinktas veikalas, nepasižymėjęs minties gilumu ar sudėtingumu. Sukarikatūrintų moterų ir vyrų personažų nepajėgė išgelbėti ir nebloga vaidyba. Neskoningų juokų ir vulgarių pastabų pakirstą vaidinimą galutinai sužlugdė Igno Guziko lūposna įdėti angliški keiksmai, privertę ne vieną žiūrovą traukyti pečiais ir raukytis"...

Tad iš tolo žvelgiant susidaro įspūdis, kad A. Kairio "Testamentas" buvo pats blogiausias festivalio veikalas.

Dėl Petro Vaičiūno "Tėviškės pastogės", kurią pastatė Hamiltono "Aukuras", susikerta vyresniosios ir jaunesniosios kartos nuomonės, jų amžiaus maždaug viduryje stovinčiai D. Kučėnienei teigiant: "Jei Vaičiūnas būtų gyvas, džiaugtųsi kartu su mumis matydamas, kad ir po 40 metų jo veikalas tebėra gyvas"...

J. Janušaitis į P. Vaičiūno veikalą žvelgia aukštaitiškos romantikos paveiktas: "Kai kurių aktorių ir lietuvių kalba gerokai šlubavo. Nepaisant neišvengiamų trūkumų, 'Tėviškės pastogėje' žiūrovas susimąstė apie tolimą praeitį, gimtuosius namus, tėviškę, kurioje gal ne vienam teko išgyventi panašius įvykius"...

Šioje vietoje norėtųsi paklausti D. Kučėnienės, ar P. Vaičiūnas tikrai džiaugtųsi kartu su mumis", girdėdamas aktorių gerokai šlubuojančią lietuvių kalbą?...

Kaip į P. Vaičiūno veikalą pažvelgė jaunoji karta, paryškina E. Juodvalkė: "Įvyko nelaukta metamorfozė: publika nuo pirmojo veiksmo pradėjo kvatoti, pasirodė, kad ir po 50 metų Vaičiūno veikalas nebe drama, o komedija. Juokas nebuvo piktas, ne iš spektaklio buvo juokiamasi, bet veikalas taip atitoleęs nuo tikrovės, toks nejtikimas, kad tik juoktis ir galima"...

Taigi, kas J. Janušaičiui buvo romantiška ir sava (tikiu, ir man panašiai būtų buvę), tas 45 ar 50 metų jaunesnei lietuvaitei kėlė juoką dėl veikalo žiauraus atitolimo nuo šiandieninės tikrovės. Tai kartu ir parodo, koks skirtumas tarp lietuvių literatūros klasikų — V. Krėvės, B. Sruogos — dramos veikalų ir P. Vaičiūno.

Kad dar bent po 20 metų gali vykti lietuvių Teatro festivaliai, liudija ši D. Kučėnienės užuomina, aprašant Los Angeles teatralų pastatytą D. Mackialienės veikalą "Neatpažintas tėvas": "Šiame pastatyme naujagimio rolėje matėm rež. Danutės ir jos vyro Antano aštuonių savaičių kūdikį, kuris debiutavo šiame pastatyme"...

Tikėkime, kad šis šeštajame Teatro festivalyje debiutavęs kūdikis kokiam 10 ar 11 Teatro festivalyje gaus oskarą.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

San Francisco, Calif.

KŪČIŲ PABENDRAVIMAS

San Francisco, California, lietuviai negali lygintis skaičiumi ir veikla su artimais kaimynais, gyv. Los Angeles, tačiau ir San Francisco lietuviai laikas nuo laiko pabendrauja ir pabaliavoja kartu.

Lapkričio 12 dieną įvyko metinis Rudens balius gražiai išpuoštoje Sokol salėje, San Mateo, California. Maždaug 120 lietuvių iš artimų San Francisco miestelių (tarp jų nemažai Los Angeles jaunimo) susirinko pasiklausyti dainininkės Violetos Rakauskaitės-Štromienės estradinių dainų, pavalgyti, pašokti ir padainuoti. Janina Šukelienė, Dalia Petrienė, Marija ir Tolius Jazbučiai ilgai dirbo pagamindami šaunią vakarienę. Pavalgę visi šoko, grojant Continantal orkestrui. Po pasilinksminimų, visi, ypač apylinkės bendruomenės pirmininkas Vytas Mickevičius, išvažiavo pavargę, bet patenkinti.

Nors per Kalėdas didelė dalis San Francisco studentų išvažiavo į namus, kiti didieji ir mažieji susirinko Aldonos Gaigalienės namuose atšvęsti Kūčias. Po Adomo Mickevičiaus sukalbėtos maldos visi pasidalino plotkele ir sėdo prie bendro ilgo stalo. Stalas lūžo nuo sunešto atskirų šeimų maisto. Valgyta ir kalbėtasi iki vėlyvos nakties, kada žmonės išsiskirstė kai kurie į namus pasiruošti rytdienai, kai kurie į Bernelių Mišias.

G.

Los Angeles, Calif.

PAGERBTAS VEIKLUS VISUOMENININKAS

Šv. Kazimiero parapijos tarybos nario Leono Okso 75-rių metų amžiui atžymėti, jo žmona Izabelė ir draugai suruošė staigmeną Lietuvių Tautiniuose namuose. Svečių tarpe dalyvavo keli kunigai ir daugiau kaip šimtas giminių ir draugų palinkėti energingajam Oksui geros sveikatos ir dar daugelį darbingų metų organizaciniam darbe.

L. Oksas gimė Chicagoje ir jį mažą jo tėveliai išsivežė į Lietuvą. Ten jis ėjo mokslą. Grįžo į Ameriką 1929 metais ir gyveno lietuvių kolonijoje, Chicagos West Side. Prieš 20 metų persikėlė į Los Angeles, Calif. ir nuo pirmųjų dienų įsijungė į vietinę veiklą, priklausė Lietuvos vyčiams, Liet. Bendruomenei, Radijo valandėlei, Šv. Vardo draugijai ir Amerikos Lietuvių Piliečių draugijai. Jo žmona yra žymi veikėja ALR Katalikių Moterų sąjungos vietinėje kuopoje.

Kadangi L. Oksas yra visų gerbiamas ir nuoširdus draugas, pagerbimo proga girdimi nuoširdūs linkėjimai ir "Ilgiausių Metų". Linksma nuotaika, svečiai vaišinosi keletą valandų neeiliniame minėjime.

D. K.

POLITINĖS STUDIJOS

Šešioliktasis politinių studijų savaitgalis Los Angeles mieste organizuojamas sausio 28-29 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Šią politinių seminarų tradiciją pradėjo Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūris, o dabar jau kelinti metai programos sudaryme ir pravedime dalyvauja Lietuvių Bendruomenės apygardos, Jaunimo sąjungos skyriaus ir Baltų Laisvės lygos lietuvių sekcijos koalicija.

Politinių studijų tikslas — lietuviškoje problematikoje, kuri rišasi su Lietuvos laisvinimo darbais, paieškoti naujų idėjų ir priaugančią kartą iš folklorinio lietuviškumo įvesti į prasmingesnių lietuviškų pareigų įsisavinimą. Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdybos paruoštoji darbo programa rodo, kad jaunoji karta nuo laisvinimo darbų ne tik nesišalina, bet eina į juos su tikru atsakomingumo jausmu. Gi valdybos nariai visi yra dalyvavę politinių studijų darbuose.

Šiais metais politinėse studijose pasirodys nauji jaunimo veidai: Ramunė Ruzgytė (Jaunimo s-gos L.A. sk. pirm.), Milda Palubinskaitė, Algis Avižienis, Gintaras Prišmantas ir moderatorius Gintaras Grušas (PLJ s-gos valdybos pirm.). Jie svarstys temą "Jaunimo politinės veiklos sritys".

Viešnia iš New Yorko, Daiva Kezienė, nuodugniai išstudijavusi vad. "Karo nusikaltėlių" bylų problemas, skaitys paskaitą "OSI ir KGB sandėris: tiesai ieškoti ar Maskvai pasitarnauti?", dr. Kazys Ambrozaitis, Lietuvos rezistencinės medžiagos telkėjas, padarys pranešimą "Rezistencinis palikimas". LB X-sios tarybos nariai — Vytautas Černius, Rimtautas Dabšys ir Juozas Kojelis diskusinėse svarstybose lies Lietuvių Bendruomenės veiklos praktiškuosius klausimus; amerikiečiai, Sovietų Sąjungos ekspertai, simpoziumo forma anglų kalba svarstys temą "Reagano užsienio politika ir Baltijos valstybių proble-

(Nukelta į 6 psl.)

Visi žinome, kad sutaupyti pinigai užtikrina mūsų materialinę ateitį. Todėl, labai svarbu laikyti pinigus patikimoje, saugioje vietoje.

Tai yra toji kalba, kuria mes vartuojame Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centre.

Mūsų centras turi darbuotojus aptarnaujančius savo klientus jų gimtąja kalba. Šitie darbuotojai gali Jums išaiškinti ir padėti visais taupymo klausimais pav. kaip atidaryti IRA saskaitą arba Indelio Pažymėjimą (Certificate of Deposit), pateikti Jums papildoma informaciją apie Pinigines Rinkos Sąskaitą (Money Market Account) ir kt.

Mes suteiksime Jums visus patogumus ir kartu su Jumis, ramioje, dalykiškoje aplinkoje, aptarsime Jūsų asmeninius taupymo reikalus. Viso ko Jums reikia - tai minimumas 20 tūkstančių dolerių ir Jus esate teisingame kelyje.

Papildoma informacija apie naudą ir privilegijas, kurias mes galime Jums suteikti galite gauti paskambinus telefonais 732-2470 ir 732-2471, arba aplankius mūsų Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centrą, kuris randasi Dearborn ir Madison gatvių kampe. Centras veikia kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 val. 30 min iki 4 val. p. p.

Maloniai prašome aplankyti mus. Mes atsakysime į Jūsų klausimus, padėsime Jums teisingai suprasti ir išspręsti Jūsų Taupymo reikalus.

Taupytojų Centras ir Jus. Santaupos svarbios kalbantiems bet kurią kalbą.

FIRST CHICAGO
The First National Bank of Chicago

"Mes kalbame jūsų gimtąja kalba."

Ilona Zubrys
Buhalteris-Vykdytojas

Juozas Kazlauskas
Banko Skyriaus
Vedėjas

VISI DRAUGE VYKSTAME Į ROMĄ

Į ISTORINĘ LIETUVIŲ PILIGRIMINĘ KELIONĘ ATŽYMĖTI ŠV. KAZIMIERO 500-SIAS METINES DALYVAUJANT ŠV. TĖVUI

Išvykstama iš visų didesnių JAV ir Kanados miestų vasario 26, grįžtama kovo 5 arba 12. Užsakyti autobusai, lėktuvai (Pan Am), viešbučiai (Romoje — Sheraton Roma, luxury hotel), maistas ir daug kitų priedų. Kelionės sąlankos ir smulkesnės informacijos gaunamos agentūroje Vytis arba įvairiuose miestuose pas žemiau išvardintus asmenis:

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II
„PUSĖ MANO ŠIRDIES LIETUVOJ"

Baltimore, Md. — A. Juškus; **Boston Ma.** — Kun. A. Kontautas; **Brooklyn, N.Y.** — kun. J. Pakalniškis; **Chicago** — T. Jėzuitai; **Cleveland** — kun. G. Kijauskas, S.J.; **Detroit** — J. Urbonas; **Elizabeth, N.J.** — kun. P. Žemeikis; **Hartford, Ct.,** — D. Grajauskienė; **Hot Springs, Ark.** — kun. P. Patlaba; **Montreal, Canada** — J. Piečaitis; **New York** — kun. V. Palubinskas; **Shenandoah - Frackville, PA.** — E. Vaičaitienė; **Waterbury, Ct.** — A. Paliulis; **Woodhaven-Richmond Hill, N.Y.** — M. Šalinskienė; **Worcester, Ma.** — P. Molis.

Šv. Kazimiero 500 m. Jubiliejaus
Centrinis Komitetas
Vyt. Volertas, Pirm.
Kun. Alg. Bartkus, koordinatorius Romoje

Techniškus kelionės reikalus tvarko

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.
2129 Knapp St.
Brooklyn N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

(naujai užsirašą gali skambinti „collect")

Redaguoja Ginta Remeikytė, 230 E. Ontario, Apt. 902, Chicago, IL 60611 Tel. 642-7227.

PIRMOJI LITUANISTIKOS KATEDROS ILLINOIS UNIVERSITETE DOKTORANTĖ

„Turėtų užsiregistruoti daugiau studentų į lietuvių kalbos kursus“, — tarė Dana Račiūnė, lietuvių kalbos asistentė Illinojaus universitete Čikagoje. „Reikia išmokti naudoti savo gimtąją kalbą švariai“, — ji pridūrė.

Račiūnė jau nuo rugsėjo mėnesio dėsto lietuvių kalbą, Lithuanian 101, Illinojaus universitete. Jai paskirta 10 studentų, kuriuos ji moko 5 dienas savaitėje.

Dana Račiūnė 1982 metais baigė istoriją šiame universitete. Praėjusią vasarą ji įsigijo magistrą iš žurnalistikos Illinojaus universitete Urbanoje. Šiuo metu ji siekia doktorato iš lituanistikos.

„Mano pagrindinė šaka dabar — lietuvių kalba ir literatūra“, pasakė ji. „O šalutinė šaka tai rusų kalba“.

Ji paaiškino, kad pradėjo ruoštis doktoratui, kai dar nebuvo aišku, ar bus galima gauti doktoratą iš lituanistikos. „Tada katedra dar nebuvo įsteigta“, paaiškino ji, — „ir aš pradėjau studijuoti rusų kalbą. Bet dabar katedros reikalai gerai juda pirmyn, tai bus galima siekti daktarato iš lituanistikos“.

Ji visados turėjo palinkimą dirbti su žmonėm. Būdama jauna, Račiūnė galvojo, kad ji norėtų dirbti sveikatos apsaugos srityje. Tačiau universitete ji pradėjo domėtis istorija, literatūra ir svetimom kalbom.

„Aš norėčiau profesoriauti“, tarė ji. „Mūsiškis — tai vienintelis universitetas Amerikoje, kuris turi stiprią ir plačią lituanistikos šaką“.

Šalia universitetinių pareigų ir rūpesčių, Račiūnė dar randa laiko pašvęsti National Endowment for the Humanities (NEH) projektui, kurį taip pat remia Balzeko muziejus. Ji yra šio projekto direktorė. Ji taip pat ruošia knygą, kurioje bus įdėti jaunimo pasisakymai bei nuomonės ir pasikalbėjimai su mokslininkais ir kitais žinomais asmenimis.

Dana Račiūnė yra aktyvi skautė. Ji daugelį metų buvo draugininkė ir šiuo metu eina Aušros Vartų tunte korespondentės pareigas.

Snieguolė Zalatoriūtė

Mokytas žmogus savo turtus visada su savimi nešiojas.

Phaedrus

Laiškas „Akademinių prošvaisčių“ redaktorei

Gerb. p. Redaktore,

„Draugo“ gruodžio 17 d. šeštadienio numeryje „Akademinių prošvaisčių“ skyriuje buvo patalpinta gražios jaunų mergaičių grupės, apsirengusios mankštos ir šokių rūbeliais, nuotrauka su jų mokytoja viduryje. Parašas po nuotrauka: „Taip atrodė mūsų močiutės prieš 50 metų Kaune, nepriklausomoj Lietuvoj“ yra tikrai meilus, bet visai netikslus. Toji nuotrauka yra daryta karo metu Kaune, t.y. prieš 40 m. Tos „močiutės“ yra Danutės Nasvytytės išraiškos šokio ir ritminės gimnastikos studijos mokinės su pačia Danute Nasvytyte viduryje. Tą nuotrauką tarp kitų nusiunčiau „Draugo“ kultūriniam priedui, kad būtų pailiustruotas Izoldos Požėlaitės straipsnis apie D. Nasvytytės — išraiškos šokio pradininkės Lietuvoje — darbą. Straipsnis tilpo „Drauge“ berods, gruodžio pradžioje.

Džiaugiuosi, kad toji nuotrauka pateko į „Draugo“ akademinį skyrių — gera pamatyti, kokios buvo skademikės lietuvaitės prieš 40 m. Bet prašau patikslinti artimiausia proga tą klaidinantį parašą po minėta nuotrauka.

Su padėka ir pagarba,

Salomėja Nasvytytė-Valiukienė

PLI lektoriai ir studentai prieš maždaug 10 metų. Priekyje ketvirtoji ir penktoji iš kairės — jau mirusios lektorės a.a. A. Simaitienė ir E. Songinienė.

Nuotr. Lino Meilaus

GABUMAI

Gabumai įvairioms veiklos sritims atsiskleidžia, sulaukus tam tikro amžiaus. Kaip parodė vokiečių psichologo M. Vorweg tyrinėjimai, vaikui sulaukus 6 metų, atsiskleidžia gabumai muzikai, truputį vėliau — matematikai ir piešimui. Literatūriniai gabumai žmoguje išsivysto tarp 13 ir 20 metų amžiaus. Vorweg tvirtina, kad šitie gabumai būdingi visiems atitinkamo amžiaus žmonėms, tačiau daugelis neranda sąlygų juos išugdyti.

Skautų akademikų žiemos stovykloje Linas Meilus demonstruoja „cross-country“ slidinėjimą. Jį stebi Ginutis Matutis.

Nuotr. Vytenio Rasučio

STUDENTŲ KALENDORIUS

Sausio 28 d. — Pedagoginio lituanistikos instituto 25 m. sukakties paminėjimas Jaunimo centre.

Vasario 4, 5 d. — „Antro kaimo“ 20 m. sukaktuvinis spektaklis Jaunimo centre. Programoje šiandieniniai ir veteranai antrakaimiečiai.

Vasario 16 d. — Vasario 16 d. minėjimas Jaunimo centre.

Iki pasimatymo!

Žiemos stovykloje skautai akademikai suko filmą. Aktoriai ant slidžių: pirmoj eilėj Indrė Rudaitytė, Asta Spurgytė, viešnia lenkė Buzema Chiudzinska, antroj eilėj Ginutis Matutis, latvis Juris Bocek, Linas Meilus, Ginta Remeikvtė. Andrius Gaputis, Vida Vizgirdaitė. *Nuotr. Vytenio Rasučio*

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS

Chicagos Aukštesniosios lituanistikos mokyklos mokytojų tarpe iškilo mintis sudaryti progą abiturientams tęsti studijas po atestato gavimo. Tam tikslui, 1958 buvo įsteigti Aukštieji pedagoginiai lituanistikos kursai. Kursai veikė ČALM mokytojų tarybos žinioje. Po metų buvo nutarta kursus atskirti nuo mokyklos, leisti veikti savarankiškai. Tada buvo įsteigtas Pedagoginis lituanistikos institutas — aukščiausia mokslo įstaiga lietuvių išeivijos švietimo sistemoje.

Instituto pagrindinis steigėjas ir ilgametis darbuotojas buvo lektorius Domas Velička, kuris dirbo jame iki pat mirties 1972 m. Jis pašventė daug laiko ir jėgų savo įkurtam Institutui ir gavo progą pamatyti konkrečius rezultatus — pirmųjų dviejų absolventų laidų išleistuves.

Instituto pagrindinis tikslas yra paruošti visuomenės veikėjus, ypač lituanistinių mokyklų mokytojus. Iki šiol žemesniosios lituanistinės mokyklos mokytojo cenzą yra gavęs 61 studentas, o aukštesniosios 56. Institute dėstoma dviem būdais: akivaizdiniu ir neakivaizdiniu. Studentų yra ne vien tik iš Chicagos apylinkės, bet ir iš kitų JAV valstijų ar užsienio.

Pagrindinės studijų disciplinos yra Lietuvos istorija, lietuvių kalba, literatūra ir tautosaka; pedagogika, religija, žurnalistika, psichologija.

Šalia studijų Institutas vadovavo ir kitiems projektams. Buvo Donelaičio, Daukšos, Putino, Vaižganto paminėjimų vakarai, linksmavakariai, parodos, specialios paskaitos. PLI yra išleidęs daugiau negu 45 lituanistinius leidinius. Paruoštos vaizdinės priemonės. Skaidrių programa apibūdina lietuvių kalbos tarmes. Su Lietuvių Fondo ir JAV valdžios parama Institutas pravedė vaizdajuosčių ir imigracijos istorijos projektus. IV mokslo ir kūrybos simpoziume suruošė knygų parodą. Biblioteka su daugiau kaip 8,000 tomų saugoja lietuvių mokslinius turtus, tarnauja studentams, lektoriams bei lietuvių visuomenei. Bibliotekos skyrius kataloguoja ir Pasaulio lietuvių archyvo biblioteką.

Akademikų žiemos stovykloje Ginutis Matutis, Vida Vizgirdaitė ir Buzena Chiudzinska pasiruošę slidinėti ir vaidinti.

Nuotr. Vytenio Rasučio

Pedagoginis lituanistikos institutas jau beveik ketvirtį šimtmečio tarnauja lietuviškajam jaunimui. Jaunimas yra mūsų turtas, lietuvių tautos viltis ir ateitis. Institutas stengiasi lavinti tą jaunimą, kad jis galėtų sąmoningai dalyvauti lietuvių veikloj ir skleisti tautos vardą ir siekimus nelietuvių tarpe. Padedant broliams ir sesėms išeivijoje, Institutas bando padėti broliams ir sesėms mūsų pavergtoje Tėvynėje.

PLI laimingas, kad turi atskiras, patogias ir šviesias patalpas Jaunimo centre.

Robertas Vitas

KODĖL NESUŠĄLA AKYS

Tai įdomus klausimas šiais arktinės temperatūros laikais. Šaltį mes jaučiame atskiromis nervų galūnėmis. Tokių „šalčio taškų“ žmogaus kūne, pvz., nosies, rankų, kojų, pirštų galuose, juosmens srityje ir kt., yra labai daug. O mūsų akys „šalčio taškų“ visai neturi. Kraujas akyje cirkuliuoja tiap greitai, kad jis nespėja atvėsti, ir akies audiniai neatšąla.

Grupė PLI studentų vaišinasi vakarėlyje 1977 m. sausio 15 d. Šiemet Institutas švenčia savo 25 metų gyvavimo sukaktį.

Nuotr. Vaclovo Noreikos

DAUG KNYGŲ

Illinois universitetas, kuriame steigiama lituanistikos katedra, turi daugiau knygų savo bibliotekoj negu bet kuri universitetinė biblioteka Amerikoj, išskyrus Harvardo ir Yale. Harvardo univ. bibliotekoj yra 10,260,571 tomas, Yale — 7,579,121, o Illinois universitete — 5,936,823. Mažiau knygų laiko net tokie garsūs universitetai, kaip Berkeley, UCLA, Michigan, Columbia, Stanford, Cornell ir Chicago. Žinoma, į Illinois universiteto bibliotekos knygų kiekį įeina ir Champagne-Urbanos bibliotekos fondai.

Knygos — mano ginklas; jomis nukariavau visą pasaulį.

Voltaire

Knygos yra veidrodis: jei į jas žiūri beždžionė, tai negali pamatyti apaštalo.

Lichtenberg

Pedagoginio lituanistikos instituto direktorius Aleksandras Dundulis įteikia diplomą ir dovaną abiturientei Lionei Bradūnaitei. Įteikimą stebi prof. dr. Jonas Račkauskas. *Nuotr. Lino Meilaus*

SUNKIOS BAUSMĖS UŽ TIKĖJIMĄ IR ĮSITIKINIMĄ

Gruodžio 7 d. Rygoje buvo paskelbtas teismo sprendimas latviams Jonui Rožkalniui ir Jonui Veveriui. Jie buvo apkaltinti už "antisovietinę agitaciją ir propagandą". J. Rožkalniui priteista 5 metai griežto režimo darbų stovykla ir 3 metai ištrėmimas. J. Veveriui — 3 metai griežto režimo darbų stovykla. Teismas vyko Rygoje nuo lapkričio 21 d. iki gruodžio 7 d. Buvo apklausta apie 50 liudininkų. Teismo procesas buvo sunkus išbandymas teisiamiesiems ir liudininkams, kurie, dažnai kovodami su tiesa bijodami čekos, davė neteisingus paliudijimus.

Abu teisiamieji buvo kaltinami už tautinę ir politinę veiklą. Prokuroras tvirtino, kad jie turėjo ryšius su dviem pogrindžio organizacijom — Latvijos nepriklausomybės sąjūdžiu ir Latvijos demokratiško jaunimo komitetu. Vienas iš antisovietinės akcijos organizatorių buvęs Alfredas Levandas, kuris kaip tik per jo areštavimą miręs. Levaldas paruošęs klišę atsišaukimų padauginimui ir palaikęs ryšius su užsienyje gyvenančiais latviais. Jonas Rožkalnis, 34 metų amž. elektrotechnikas, areštuotas balandžio 20 dieną. Jo šeimą sudaro 75 metų amž. motina, žmona ir dvi dukros. Krata jo bute buvo padaryta sausio 6 d., kai Rygoje buvo pravesta Valstybės saugumo komiteto akcija, padarius kratas net 100 butų. Rožkalnio bute čekistai rado neoficialiai išleistą Helsinkio susitarimo tekstą, kur kalbama apie žmogaus teises, keletą religinio turinio brošiūrų ir kelias Biblijas.

Tą pačią dieną krata buvo padaryta ir J. Veverio bute. Veveris, 29 metų amž., Latvijoje žinomas kaip aktyvus sportininkas. Veverio bute čekistai rado keletą Latvijos nepriklausomybės sąjūdžio brošiūrų — LNK biuletenį nr. 10. Be to, pas jį buvo rastos fotokopijos latvių laikraščių iš Vakarų. Veveris buvo tuoj areštuotas.

Šiame procese paminėtas Alfredas Levaldas buvo jau miręs. Ir jo bute sausio 6 dieną buvo padaryta krata ir rasta įrodymai jo antisovietinės veiklos. Levaldas, 69 metų amž., negalavo širdimi, buvo turėjęs širdies infarktą, jau anksčiau buvo kalinamas koncentracijos lageryje ir čekistų įsibrovimo nepergyveno — mirė per kratą.

Per teismą Rožkalnis prisipažino, kad jis, mylėdamas savo tautą, buvęs politiškai aktyvus. Latvių tautos neviltis, alkoholizmas, moralinis nusmukimas buvusios tos priežastys, kodėl jis prisidėjęs prie šios veiklos. Rožkalnis buvęs taip pat ir tikintis krikščionis ir, kovodamas su tautos sielos negandomis, platinęs religinius raštus, biblijas, ruošęs religines radiogramas. Šiai veiklai jis pakvietęs ir Veverį, kuris ir buvęs sujdomintas latvių tautiniais klausimais. Taip ir su A. Levalu.

Prokuroras Bataraks pareikalavęs J. Rožkalnui 7 metus griežto režimo darbų stovykloje kalėti ir 5 metus ištrėmimo, Veveriui — 4 metus kalėjimo. Teismas prašytą bausmę kiek sumažino. Kur nuteistieji turės atlikti bausmę, dar nežinoma.

Rygos aukščiausias teismas nagrinėjo bylą jau anksčiau areštuoto 51 metų amž. radijo inžinieriaus Gunaro Astros ir 56 metų amž. poeto Gunaro Freimano. Prokuroras Bataraks taip pat pareikalavo G. Astrai 7 metus griežto režimo darbų stovykloje kalėti ir 5 metus ištrėmimo, o G. Freimanui — 4 metus griežto režimo darbų stovykloje ir 5 metus ištrėmimo. Teismo sprendimas buvo pažadėtas paskelbti gruodžio 19 dieną. — *T.*

Tėvynė ir Bažnyčia, tautinis ir religinis jausmas vienas antro toli gražu neišskiria, bet vienas antrą stiprina ir iškelia.

L.B. Lacordaire

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 4-to psl.)

mos". Studijų užbaigai Linas Kojelis iš Washingtono skaitys paskaitą "Istorijos ratas sukasi", kurioje primins reikalą neatsilikti nuo laiko dinamikos.

Sekmadienį 10:30 val. r. Šv. Kazimiero parapijoje bus aukojama suma už žuvusius, kovojančius ir kenčiančius Lietuvos laisvės kovotojus.

J. Kj.

PRISIMINTAS PREZ. A. SMETONA

Šių metų sausio 9-tą dieną suėjo keturiasdešimt metų, kaip Clevelande gaisro ugnyje žuvo buvęs Lietuvos valstybės prezidentas Antanas Smetona. Los Angeles tautininkai ir neolituanai šią sukaktį paminėjo sausio 8 d., sekmadienį, šv. Mišiomis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Prelatas Jonas Kučingis, parapijos klebonas, pasakė jautrų žodį, prisimindamas savo susitikimą su prez. Smetona Palangoje, o prelatas dr. Vincas Bartuška pasakė atitinkamą pamokslą. Mišių metu giedojo komp. Broniaus Budriūno vadovaujamas choras ir solistė Janina Čekanauskienė.

Po šv. Mišių didžiojoje parapijos salėje buvo akademija ir filmas "Prez. Antanas Smetona". Gerai paruoštą paskaitą apie prez. A. Smetoną skaitė gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Salėje, kurioje telpa 400 žmonių, ne tik pritrūko sėdimų vietų, bet ir stovintieji turėjo gerokai susispausti. Sceną puikiai dekoravo arch. J. Steikūnas. Akademiją pradėjo taut. pirm. R. Sakienė, programą pravedė neolituanė filisterė Ramunė Jurkūnaitė-Vitkienė. Akademija baigta Lietuvos himnu. Po programos vyko bendri pietūs Tautiniuose namuose. Los Angeles neolituanų pirmininkas dabar yra V. Burokas, o tautininkų — Rūta Sakienė.

(Koresp.)

RAY'S
RESTAURANT & LOUNGE
4056 S. Western Avenue Tel. 847-9418
Featuring . . . Seafood At Its Finest
Also a complete menu including: steaks, pork chops, fried chicken, ribs, etc.
DAILY DINNER SPECIALS
OPEN 7 DAYS A WEEK 6 A.M. - 2 A.M.
We Cater to Small Parties

"Amber Holidays"
1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— $1114.00	Liepos 18	— $1361.00
Gegužės 9	— $1114.00	Rugpjūčio 1	— $1361.00
Gegužės 14	— $1335.00	Rugpjūčio 13	— $1528.00
Gegužės 30	— $1361.00	Rugsėjo 5	— $1361.00
Birželio 11	— $1315.00	Rugsėjo 17	— $1127.00
Birželio 18	— $1528.00	Rugsėjo 26	— $1142.00
Birželio 20	— $1361.00	Spalio 3	— $1268.00
Liepos 9	— $1618.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.
Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.
Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll FREE)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIONAS.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are bases on double occupancy and are subject to changes.

SMITH KAILIŲ PARDUOTUVĖ

APSIŽIŪRĖKITE VISUR, TADA ATEIKITE PAS MUS...
SUKURSIM, PRITAIKYSIM IR PASIŪSIM JUMS PUIKIAUSIĄ KAILINĮ ŠVARKĄ AR PALTĄ
KAINOS PRASIDEDA NUO $500.00
ŠIOM DIENOM NAUJAI PASIŪTI YPATINGI MINKO PALTAI $1895.00
Vyksta Išpardavimai
MŪSŲ ADRESAS: 5002 W. 95 ST. OAK LAWN, IL.
TELEFONAS: 425-4540
VALANDOS: pirm. — penk. 9 val. ryto — 7 val. vakaro; šeštad. — 9 val. ryto — 5 val. vakaro; sekmad. — uždaryta
KALBAME LIETUVIŠKAI

Professional Service
BRIDGEVIEW CONVALESCENT CENTER, BRIDGEVIEW
Approved for Medicare & Blue Cross Nursing — Convalescent.
Your inspection invited.
Bridgeview Convalescent Center
8100 So. Harlem Avenue,
Bridgeview, IL 60455. Tel. 594-5440

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Hearing Problems?
Speech Problems?
Learning Problems?
Services provided to children and adults.
Contact
THE SIEGEL INSTITUTE
MICHAEL REESE HOSPITAL
3033 South Cottage Grove
Chicago, IL 60616
TEL. — 791-2900

PRENUMERUOKITE
CATHOLIC DIGEST
Vieneriems metams tik
$9.97
Jūsų auka padės išmokslinti brolius vienuolius ir kunigus.
Prašome rašyti arba skambinti
FRED ELLYIN
8219 N. Kilpatrick Ave. Dept. D.
Skokie, IL 60076 Phone: 679-3927

DR. WAFIK A. HANNA,
Board Certified
Practice limited to Facial Cosmetic Surgery and Hair Transplants
3722 S. Harlem, Riverside, Illinois
TEL. — 442-7111
40 S. Clay, Hinsdale, Illinois
TEL. — 887-8180

ADVOKATAS ALGIS GLAMBA
6000 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
TEL. — 767-0003
Valandos pagal susitarimą

MISCELLANEOUS
F & D SEWERAGE
Sinkų ir vonių vamzdžiai išvalomi. Taip pat valome kanalizacijos vamzdžius ir "catch basins". Taisome susprogusius ir prakiurusius vamzdžius. Skambinkit (angliškai)
TEL. — 749-8644
Licensed — Bonded — Insured

GREAT LAKES OVERHEAD DOORS INC.
Doors and Openers, Reasonable Prices
Fast Service. 28 Yrs. Experience
5155 S. Kedzie — Tel. 925-5800

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

TAISO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

$ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $
UNITED SCRAP METAL INC.
1545 S. Cicero Ave., Cicero, Illinois
TEL. — 780-6800
Mokame grynais pinigais už metalus: Aluminijaus dėžutes — Varį — Žalvarį — Baterijas, ir taip toliau.
$ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $

AUTO REPAIR SERVICE
D & D AUTOMOTIVE
Complete Auto Repair Service
Tune-ups, Brakes, Transmission Work
Batteries/Electrical
Tel. 737-4176 — 2641 W. 71st St.

REAL ESTATE
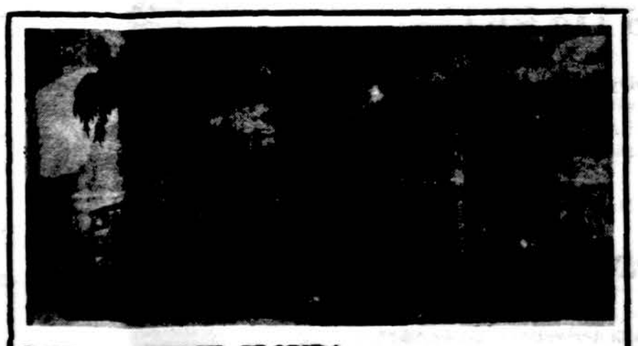
DAYTONA BEACH, FLORIDA
baigiami statyti „Atlantic Villas" Condominium Townhouse butai,— 3764 S. Atlantic Ave., Daytona Beach, Florida.
Erdvūs kambariai; visi butai su keturiais balkonais ir dvigubu garažu — skersai gatvę nuo pajūrio. Per priekinius langus netrukdomas vaizdas į jūrą; per užpakalinius — į žaliuojantį Halifaxo sieną.
Kainos prieinamos. Skambinti vakarais ir savaitgaliais — 1—312—425-7160
JONAS STANKUS: P.O. Box 728, Daytona Beach FL. 32029

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS
F & D SEWERAGE
Sinkų ir vonių vamzdžiai išvalomi. Taip pat valome kanalizacijos vamzdžius ir "catch basins". Taisome susprogusius ir prakiurusius vamzdžius. Skambinkit (angliškai)
TEL. — 749-8644
Licensed — Bonded — Insured

GREAT LAKES OVERHEAD DOORS INC.
Doors and Openers, Reasonable Prices
Fast Service. 28 Yrs. Experience
5155 S. Kedzie — Tel. 925-5800

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

TAISO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

$ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $
UNITED SCRAP METAL INC.
1545 S. Cicero Ave., Cicero, Illinois
TEL. — 780-6800
Mokame grynais pinigais už metalus: Aluminijaus dėžutes — Varį — Žalvarį — Baterijas, ir taip toliau.
$ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $

AUTO REPAIR SERVICE
D & D AUTOMOTIVE
Complete Auto Repair Service
Tune-ups, Brakes, Transmission Work
Batteries/Electrical
Tel. 737-4176 — 2641 W. 71st St.

ĮSNUOMOJAMA — FOR RENT
ĮSNUOM. BUTAS 1—2 vyres. amž. asmenims. Gage Parke.
Skambint — 737-7083

MISCELLANEOUS
FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 Ct., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdr. ia.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

apdraudą nuo ugnies ir automobilio 10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ West 95th Street

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAFINAS — Tel. 636-2900

Pensininkams auto apdrauda Amžius 62 iki 80 m.
PUSMEČIUI
$126.00 Chicagoje
$97.00
Cicero je
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

REAL ESTATE
ATDARI APŽIŪRĖJIMUI SEKMAD. NUO 1 IKI 4 VAL.
5055 S. Knox. Naujas 3-jų butų.
8637 S. Rutherford. Naujas "bi-level".
—o—
TIK $28,900
4 miegami. Moderni virtuvė ir vonia. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Tik 1,500 dol. įmokėti, turinčiam gerą kreditą, ir mokėtis $295 dol. į mėn. Gražus namas. No. 695. Skambinkit dabar.
—o—
AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėt, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
TEL. — 434-7100

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.
9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.
3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.
Didelis gražiai įrengtas bungalo. Puiku didelei šeimai.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

PROGA INVESTAVIMUI
West Lawn apylinkėje 18 butų namas. "Hip roof" - stogas, alumin. rinos. 4 butai po vieną miegamą, 14 butų po 2 mieg.. Apie pajamas ir išlaidas kreiptis pas
CENTURY 21 — CAHILL BROS.
4100 W. 63rd Street
Tel. — 585-6100

BROOKFIELD
Naujesnis liuksusinis 4 butų mūrinis namas. 4 garažai. Geras investavimas. Prašoma kaina 215,000 dol.
KREIPTIS Į SAVININKĄ
562-2484 arba 562-6086

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

1½ aukšto mūras. 107-ta ir Ridgeway Ave. Tinka gimininga šeimom. Įrengtas rūsys. Garažas, šoninis įvažiavimas. Vertas dėmesio.
86-ta ir Komensky Ave. Liuksusinis 3-jų arba 4-rių miegamų mūro rezidencija. Centr. vėsinimas. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. Puiki apylinkė.
Ford City. 5 kamb. — 2-jų miegamų condominium. Puikiai išlaikytas. Nebrangus.
65-ta ir Homan Ave. 2-jų butų mūro pastatas. Garažas. Pamatykit.
67-ta ir Cicero Ave. 5 metų senumo 3-jų butų mūro pastatas. Nuomininkai patys apsišildo. Nedelskit, pamatykit.
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

DĖMESIO!
VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų kitų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

PAMINĖTAS A. A. PREL. M. KRUPAVIČIUS

Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos St. Petersburgo skyrius, a. a. prel. Mykolo Krupavičiaus 13 metų mirties prisiminimui užprašė šv. Mišias, kurios buvo atnašaujamos sausio 15 d. Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfport, Fla. Prel. M. Krupavičius prisimintas, kaip valstybininkas, politikas, visuomenininkas, plačių pažiūrų sociologas, savo pasaulėžiūrą pagrindęs krikščioniškąja demokratija su nepalaužiamu idealizmu. Lietuvos respublikos seimų išgarsėjęs atstovas, lietuvybės šauklys, geras kalbėtojas, juose Lietuvos Krikščionių demokratų bloko lyderis ir partijos pirmininkas. Žemės ūkio ministeris, žemės reformos vykdytojas. Jo asmenyje buvo kovingas lietuviškumo, demokratiškumo ir krikščionybės junginys. Buvęs Vliko pirmininkas, Tautos fondo valdytojas, LB-nės steigėjas ir lietuvių spaudos bendradarbis. Dėl didelių nuopelnų buvo išrinktas Pasaulio Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos pirmininku ligi gyvos galvos. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

KALĖDŲ EGLUTĖ

St. Petersburgo "Saulės" lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės programa įvyko gruodžio 17 dieną. Programoje "Trys Karaliai", vyresnieji mokiniai skaitė ir deklamavo, jaunesnieji pasirodė ritminiais ir imitaciniais žaidimais su vėliavėlėmis, žodžiu ir daina. Visų bendrai sugiedota kalėdinės giesmės. Įteikta mokiniams pirmo trimestro pažymių knygelės. Alto skelbto rašinių konkurso "Kodėl aš turiu mylėti Dievą, tėvus ir Lietuvą", kurio mecenatas kun. dr. J. Prunskis, mūsų mokyklos mokinės Aldona Bobelytė, Melissa Bucelavičiūtė ir Kathy Raddis laimėjo piniginės premijas. Jos visos trys yra "Draugo" skaitytojos ir bendradarbės "Tėvynės Žvaigždutės". Prisiųsti čekiai buvo įteikti, kaip puiki dovana Kalėdų šventėms. Tai buvo geriausias "Kalėdų Senelis". Tėvų komiteto pastangomis visi buvo skaniai pavaišinti.

PAVASARIO ŠVENTĖ

Mokyklos tradicinę pavasario šventę ruošia Tėvų komitetas balandžio 7 d. Lietuvių klubo salėje. Pagrindinė programos dalis lietuvių liaudies kūrinys, pasaka "Eglė, Žalčių karalienė", atliks vyresniųjų klasių mokiniai, o jaunesnieji pasirodys su kita įdomia programos dalimi. Programoje numatyta ir tautinių šokių grupė "Banga". Bus puikios vaišės, atsigaivinimai, laimės šulinys ir visa kita, kuo galės pasidžiaugti publika. Maloniai kviečiami ir laukiami visi lietuviai, pabendrauti ir paremti lituanistinę mokyklą.

VASARIO 16-TOJI

Vasario 16-tąją švęsime Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto keturiasdešimties metų veiklos, prisimenant 1944 metų Vasario 16-tos dienos Vliko deklaraciją, sukaktuvinių metų šviesoje. Vlikas yra vyriausias politinis organas, tautos darbams Lietuvai išlaisvinti, suverenumo vykdytojas demokratinei santvarkai atstatyti, turintis tautos mandatą, teisę reikšti tautos valią, kalbėti ir koordinuoti politinę veiklą laisvose pasaulio valstybėse, pavergtos tautos vardu.

Negalėjome iš pavergtos Lietuvos išsivežti Vilniaus, Kauno, Nemuno, Neries, bet atsivežėme ir atlydėjo mus "Pulkim ant kelių", "Kūčios", Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Tautos fondas. Tautos fondas yra lėšų telkėjas kovai už pavergtos Lietuvos laisvę. Glaudžiai bendradarbiaudamas su Vliku, leidžia septyniom kalbom Elta biuletenius, rašo memorandumus, peticijas, informuoja laisvo pasaulio politikus apie dabartinę padėtį Lietuvoje, Sovietų sistemos terorą, radijo bangomis teikia informacijas, kurias girdi ir pavergtieji tėvynėje.

Remkime Vliką, aukokime ir surašykime testamentus Tautos fondui pavergtos Lietuvos išlaisvinimo kovai remti, lietuvių troškimui išsilaisvinti iš okupanto priespaudos ir atgauti Lietuvai nepriklausomybę, kurią Sovietai sugriovė.

Tautos fondo atstovybės Floridoje, St. Petersburg skyrius, ruošia šaunų pobūvį kovo 21 d. Lietuvių klubo salėje. Bus puiki programa ir iškilminga vakarienė. Pokylio metu stambesnes aukas aukojusiems ir savo testamentuose Tautos fondą prisiminusiems bus įteikiami meniški pažymėjimai. Maloniai kviečiami ir laukiami visi lietuviai.

Šių atžymėtinų metų mūsų maldą, darbą ir aukas skiriame tau, nemarioji Lietuva, už dvasiškių, rezistentų ir kitų kančias ir mirtį prieš bedievių totalitarinį imperializmą.

Marija Peteraitienė

ŽMOGUS

Būties laipsniavimuose žmogaus vieta yra ypatinga. Žmogaus vieta regimajame pasaulyje yra pati aukščiausia: žemiau žmogaus yra negyvoji gamta, augalai, gyvuliai; žmogus žmogui yra iš esmės lygus, skirtumai tėra kiekybės arba laipsnio; visuomenės, tautos ir valstybės yra žmonių sudarytos iš žmonių ir žmonėms. Vienas Dievas tėra aukščiau žmogaus. Tokiai esant žmogaus padėčiai pasaulyje, nenuostabu, kad žmogus būna kartais vadinamas pasaulio vainiku, mikrokosmu ar tolygiais jį kilninančiais pavadinimais.

Kadangi žmogus yra aukščiausia būtybė regimajame pasaulyje, tai jisai turi savyje savo gyvenimo tikslą ir negali būti traktuojamas kaip priemonė kuriam regimojo pasaulio tikslui pasiekti. Šiąja ypatinga žmogaus padėtimi ir remiasi abloliutus žmogaus asmenybės charakteris. Žmogus tepriklauso iš esmės nuo Dievo.

Vysk. Mečislovas Reinys

Dar nė vienai tautai svetimos idėjos ir svetimi žmonės laimės nesuteikė. Mažai vertinant tėvynę, pamirštant ir paniekinant jos stebuklingąją galią, visuomet prasideda išsigimimas, ir tik sąmonėjant amžinuose gamtos dėsniuose ir vėl suradus tėvynės mintį, tauta pasveiksta ir žengia pirmyn.

R. H. Franck

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliuojam iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.
7189 So. Maplewood Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

"Mt. Greenwood Chapel"
GREENWOOD FUNERAL HOME
9932 West 111th Street
238-2257 561-4343

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $900 IKI $1,000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr. Coupe
BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

Pranešame, kad 1984 m. sausio 19 d. mirė

A. A.

KUN. IGNAS VICHURAS

Buv. Šv. Pranciškaus parap. klebonas

Pašarvotas Oleskos koplyčioje, 3934 Elm, East Chicago, Indiana.

Sekmadienį, 2 val. popiet atvežamas į Šv. Pranciškaus bažnyčią.

Laidojamas sausio 23 d., pirmad., 10 val. ryto.

Nuliūdę lieka: *Brolis kun. Mykolas, sesuo vienuolė Ses. M. Evelina, kazimierietė, ir kiti broliai ir seserys.*

Laid. direkt Oleska — Tel. (219) 398-0938.

A. A.

CHARLES J. NORUŠIS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1984 m. sausio 19 d., sulaukęs 70 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sophia (Kukštaitė), 3 sūnūs: Philip, marti Kay, Ralph, marti Patricia, ir Gregory, marti Gail, duktė Charlene, žentas Lee Tursky, 7 anūkai, brolis kun. Nicholas Norušis, O.S.M., uošvis Anton Kukšta, švogeris Anthony Kukšta, švogerka Harriet su vyru John Smith, kiti giminės draugai ir pažįstami.

Priklausė Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo par. vyrų klubui.

Kūnas bus pašarvotas šeštad. nuo 4 iki 10 val. vak., sekmad. nuo 1 iki 10 val. vak. D. Gaidas ir G. Daimid koplyčioj, 4330 S. California Avenue. Laidotuvės įvyks pirmad., sausio 23 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero liet. kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Žmona, sūnūs, duktė, marčios, žentas ir anūkai.**

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

PADĖKA

A. † A.

VIDAS SABRINSKAS

Mūsų mylimas sūnus ir brolis tragiškai mirė 1983 m. gruodžio 27 d. ir buvo palaidotas 1984 m. sausio 3 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Jurgiui Šarauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame kun. Albertui Rutkauskui už maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame vargonininkei Mary Helen Kutz ir sol. Algirdui Braziui už giesmes bažnyčioje.

Dėkojame karsto nešėjams: Donatui Vasiliauskui, Sigitui Vingeliui, Rimui Rubui, Vytautui Rubui, Dariui Rubui, Petrui Dapkui.

Dėkojame dr. Petrui Kisieliui už jo rūpestingumą. Mūsų nuoširdi padėka Vaidilutei ir Sigitui Vingeliams bei Petrui ir Ilonai Dapkams už jų moralinę ir materialinę pagelbą mūsų sunkiose valandose.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame laid. direkt. Sally Butkus už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

TĖVAI ir SESUO

A. † A.

REDA V. ŽEMGULYTĖ

Gyveno Clarendon Hills, Illinois.

Mirė 1984 m. sausio 17 dieną. Palaidota sausio 19 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę liko motina Leokadija Žemgulienė, brolis dr. Juozas, seserys Eglė Narbutienė ir Živilė McPolin su šeimomis ir kiti giminės.

Laidotuvės privačios.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus.

Pranešame kolegoms ir pažįstamiems, kad Hartford, Connecticut, 1984 m. sausio 18 d. mirė mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis, Lietuvos miškininkas

A. † A. HENRIKAS DAPKUS

Pasiliko nuliūdę žmona Jadvyga, duktė Gražina ir žentas Vytautas Pileikai, anūkai Vytas ir Rimas, Chicagoje sūnus Algirdas, marti Regina, anūkai Aušra, Kęstutis ir Andrius.

Laidojamas šeštadienį, sausio 21 d. Hartford, Connecticut.

Nuliūdusi ŠEIMA

Mylimai Giminei

A. † A.

Onai Žekevičiūtei Josiukienei mirus,

jos sūnų ALGĮ, dukrą DANĄ, žentą ALFĄ ir anūkus AIDĄ, ROBERTĄ ir PAULIŲ ARLAUSKUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

PRANAS JUCAITIS
STASYS JANKAUSKAS
VAIDILUTĖ ir DIONYZAS TRIMAKAI

Poetui

A. † A. ANTANUI MIŠKINIUI

mirus,

jo broliui VINCUI MIŠKINIUI, gyv. Canadoj, Toronte, VINCO ŠEIMAI ir ARTIMIESIEMS, gyv. Lietuvoje reiškiame giliausią užuojautą.

FELICIJA ir LIONGINAS
PLIŪRA su ŠEIMA

A. † A. HENRIKUI DAPKUI

mirus, skausmo prislėgtus žmoną, dukterį Gražiną, sūnų Algį ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VIDA, VYTENIS,
ALGIRDAS ir DARIUS ŠILAI

Mylimam tėveliui

A. † A. JONUI VALAIČIUI mirus,

dr. Jonui Valaičiui ir jo šeimai siunčiame nuoširdžiausią užuojautą.

JANINA IR JONAS ŠALNAI

Pedagogui

A. † A. JONUI VALAIČIUI mirus,

sūnui dr. Jonui su šeima bei kitiems giminėms reiškiu giliai nuoširdžią užuojautą.

IGNAS MALCIUS

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

APLINK MUS

× **Kun. Jurgis Šarauskas** kard. J. Bernardino yra paskirtas vadovu naujai įkurto departamento, kurio tikslas tirti ir planuoti arkivyskupijos darbus. Iki šiol buvę direktoriai ir dirbę tik dalinį laiką kun. N. J. Zawistanowicz ir kun. J. E. Flavin lieka kun. J. Šarausko patarėjais. Kun. Šarauskas skirtas pilno laiko departamento vadovu. Kurijos pranešime paminima, kad kun. J. Šarauskas yra gimęs Bavarijoje iš lietuvių tėvų, dirbęs įvairiose parapijose ir specialiu asistentu Valstybės sekretoriaus pavaduotojo skyriuje, o šiuo metu yra Šv. Antano parapijos administratorius Cicero.

× **Bronius Kviklys,** buvęs "Draugo" redaktorius ir dabartinis nuolatinis bendradarbis, "Lietuvos Bažnyčių" serijinio veikalo autorius, išvyko šiam savaitgaliui į Clevelandą, kur Dievo Motinos parapijos salėje paruoš "Aušros" parodą ir parodys ok. Lietuvos sunaikintų bažnyčių skaidres. Vėliau ta paroda bus perkelta į Torontą, Kanadoje.

× **A. a. kun. Ignas C. Vichuras,** buvęs Šv. Kazimiero, Gary, ir ilgametis Šv. Pranciškaus, East Chicagoje, Ind., klebonas, mirė sausio 19 d. Little Company of Mary. Laidojamas pirmadienį, sausio 23 dieną. Velionis buvo gimęs 1911 m. kovo 9 d., kunigu įšventintas 1938 m. lapkričio 6 d. Gimęs Amerikoje, priklausė Gary vyskupijai.

× **Jono Minelgos "Žiogo Muzikantas",** eilėraščiai vaikams, jau išėjo iš spaudos. Eilėraščiai labai sklandūs, iliustracijos Dianos Kizlauskienės labai ryškios, kai kurios spalvotos. Išleido LB Švietimo taryba, spausdino Morkūno spaustuvė. Rinkinys yra labai tinkamas vaikams, didelio formato, 70 psl. Kaina nepažymėta.

× **Dr. Benius Grigaliūnas,** St. Charles, Ill., vertindamas lietuviško dienraščio reikalingumą išeivijoje, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė visą šimtinę jo paramai. Dr. B. Grigaliūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką tariame nuoširdų ačiū.

× **Lietuvos Dukterų draugijos** visuotinis specialus metinis narių susirinkimas šaukiamas sausio 22 d., sekmadienį, 1 val. popiet Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Narių dalyvavimas labai svarbus, nes bus renkama nauja valdyba. Skaitomos finansinės apyskaitos, soc. skyriaus pranešimai ir darbų apžvalga. (pr.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× **Kelionė laivu Karibų jūroje** (iš Miami) — 7 dienos — 1984 m. balandžio 29 d. Pasinaudokite proga atostogauti gražioje aplinkoje ir su lietuvių grupe aplankyti įdomias vietoves. Dėl kainų ir brošiūrų kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, tel. 312—238-9787.** (sk.).

ARAS
Dengiame ir klijuojame visų rūšių
STOGUS
ARVYDAS KIELA
737 1717

× **Sausio 28 d. pirmą kartą** pasirodys Pedagoginio lituanistikos instituto etnografinis ansamblis, suvaidindamas įdomų vaizdelį PLI 25-rių metų sukaktuviniame baliuje. Ansambliui vadovauja A. Žygas. Kviečiame visus dalyvauti ir prašome užsisakyti bilietus iki sausio 22 d. telef. 776-1938.

× **LB Marquette Parko** apylinkės valdyba sausio 27 d. 7:30 val. vak. ruošia Jaunimo centro kavinėje įdomią vakaronę. Dr. E. Vižinas skaitys paskaitą apie artritį ir jo gydymą, o po to atsakinės į klausimus. Bus ir kavutė su užkandžiais. Laukiami visi. Policininkai saugos automobilius.

× **Lietuvių Mokytojų s-gos valdyba,** vadovaujama mokyt. Jadvygos Penčylienės, posėdžiavo sausio 15 d. ir nutarė suruošti vakaronę spaudos atgavimo 80 metų paminėti. Minėjimas bus kovo 9 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Pagrindinis kalbėtojas — Bronius Kviklys. Jaunimas padeklamuos eilėraščių, o po to bus kavutė.

× **"Mūsų Sparnai",** Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, pereitų metų gruodžio mėnesio, 55 Nr., išėjo iš spaudos. Yra daug straipsnių, liečiančių evangelikus, informacijų iš lietuvių evangelikų reformatų gyvenimo. Redaguoja redakcinė komisija, administratorius Jonas Palšis. Leidžiamas Chicagoje.

× **"Saleziečių Balsas",** pereitų metų pabaigos numeris, išėjo iš spaudos. Spausdinamas Italijoje. Duoda žurnale daug žinių iš lietuvių saleziečių ir visos vienuolijos gyvenimo ir misijų. Viršelis papuoštas vaizdu iš pereitų metų Žemaičių Kalvarijoje vykstančių atlaidų, vaikščiojant vadinamus "Kalnus" — stacijas. Redaguoja kun. Mečys Burba.

× **Simas ir Ona Pauliai,** Chicago, Ill., žinodami nelengvą lietuviškos spaudos kelią, kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 20 dol. auką. S. ir O. Paulius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

× **Aleksas Jasčemskas,** Rockfod, Ill., atsiuntė 20 dol. lietuviško žodžio paramai ir pratęsė prenumeratą už 1984 metus. A. Jasčemską skelbiame garbės prenumeratorium, o už reikšmingą auką labai dėkojame.

× **"Lietuvos Atsiminimų"** banketas, Chicagos Vyčių rengiamas, bus vasario 5 d. Martinique salėje, 2500 W. 94 Place. Jame bus pagerbtos Seserys kazimierietės. Dainuos sol. Algirdas Brazis. Bankete dalyvaus ir Chicagos arkivyskupas kard. Juozapas Bernardin. Visi lietuviai yra kviečiami. Įėjimas 20 dol. asmeniui. Pradžia 4:30 val. popiet. Vietą rezervuoti galima paskambinus tel. 376-6489. (pr.).

× **Užsakymai automobiliams** bei kitiems daiktams — tarpininkaujame užsakant dovanas artimiesiems Lietuvoje. Kalėdoms ir bet kuriuo kitu laiku. Sutvarkome iškvietimo dokumentus — **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. 312—238-9787.** (sk.).

× **"Draugo" administracijos** organizuojama ekskursija į Europą bus 1984 m. rugpiūčio 2-20 dienomis. Plane sutarta aplankyti Fatimą ir Lisaboną Portugalijoje, Sevilliją, Toledo, Madridą ir San Sebastian Ispanijoje, Liurdą ir Paryžių Prancūzijoje. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos po Naujųjų metų. Ekskursijos visus techninius reikalus tvarko ir vadovauja American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Illinois 60643, tel. 312—238-9787. (pr.).

Kpt. Stepono Dariaus ir ltn. Stasio Girėno originalią nuo trauką su lėktuvu "Lituanica" dovanoja Dariaus ir Girėno postui Loreta ir prof. Jokūbas Stukai. Priima — dabartinis kamandierius Don Forsberg ir buvęs kom. Jonas Paukštis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

"AUŠROS" DRAUGIJOS ARTIMIAUSI UŽDAVINIAI

Prieš šimtą metų dr. J. Basanavičiaus "Aušra" žadino ir kėlė lietuvių tautos sąmonę savarankiškam, kūrybiniam gyvenimui, mūsų tautos vertybių atstatymui ir išlaikymui.

Prieš dvejus metus Chicagos vakarų priemiesčiuose susibūrė lietuvių draugija, kuri, kaip anoji "Aušra", užsimojo sudaryti sąlygas mūsų tautinės kultūros ir švietimo išlaikymui ateinančioms kartoms išeivijoje. Gal pripuolamai, o gal su labai aiškia vizija šis sambūris pasivadino "Aušros" vardu, norėdamas atnešti naują dieną jaunajai lietuvių generacijai, naujose aplinkybėse, su nauju Aušros gadynės Varpo skambesiu: "Kelkimės, kelkimės, kelkimės!"

Ir ne paslaptis, kad išsikėlę iš Chicagos į patogesnius priemiesčius, prisnūdome, vis iš ten grįždami į Jaunimo centrą, kaip į savo seną tėviškę, pabūti, pasisvečiuoti.

Prieš dvejus metus ne vienam "Aušros" draugijos nariui dar stovėjo prieš akis klaustukas: "Ar tikrai mums reikia naujo lietuvių centro Chicagos vakarų priemiesčiuose, kai visi galime sutilpti mūsų mielam Jaunimo centre?" Po dvejų metų jau daug aiškiau matome, kad reikia plėšti naujus dirvonus, reikia sėti naują sėją, jei norime turėti ateities derlių. O tą derlių, tą tolimesnį lietuvybės išlaikymą turime tęsti ten, kur yra mūsų atžalos, kur susibūrė mūsų jaunosios šeimos, kur jauni balsai pripildo mūsų lituanistinės mokyklos klases, kur liepsnoja naujo Montessori mokyklos ugnelė.

Naujų dirvonų plėšimui reikia naujų jėgų, reikia daug darbščių rankų ir reikia vieningo, nuoširdaus ir atviro žvilgsnio. Daug gerų norų, daug ryžto turinčios dabartinės "Aušros" draugijos eilės reikalingos dar daugelio naujų narių su energija, su ištverme, su kapitalu ir su žinojimu. "Aušros" draugijai naujų narių reikia ne tik iš vakarų priemiesčių, bet ir iš pietų, iš šiaurės ir iš visos Chicagos. Planuojamas lietuvių centras vakarų priemiesčiuose turės būti laisvojo pasaulio lietuvių sostinės "kapitolis". Jame turės gimti naujos, ateinančios pasaulio lietuvių dienos, teatro festivaliai, simpoziumai, koncertai, kongresai ir suvažiavimai. Šis centras turės mus visus sujungti į bendrą ir į specifinę lietuvių veiklą ir kiekvienam suteikti šilimą, kuri reikalinga tautinės gyvybės išlaikymui.

Juo daugiau rankų prisidės prie šio centro statymo, juo tvirtesni bus jo pamatai. Todėl ir yra reikalingas naujų "Aušros" draugijos narių verbavimo vajus. Jei kiekvienas "Aušros" draugijos narys atsivesime kelis ar keliolika naujų narių, — lietuvių centro statymo pastangos žymiai sustiprės. Tik asmeninių kontaktų galime pasiekti ir visus tuos, kurie tik retkarčiais paskaito mūsų spaudą.

Gal ne vienam kyla klausimas, o ką per dvejus metus nuveikė "Aušros" draugija? Juk net dangoraižių statybai užtenka metų ar dvejų. Tiksliai atsakyti galėtų tik draugijos direktorių taryba ar valdyba. Iš šalies stebint galima teigti, kad naujai idėjai priimti ir naujai draugijai susicementuoti reikia šimteriopai daugiau laiko, negu lietuvių centro pamatų cementui išdžiūti ir sustipėti. Reikėjo visų metų, kol buvo gautas aukų nuo mokesčių atleidimo statusas. Draugijos nariai darbus pradėjo su nedideliais ir didesniais lėšų telkimo renginiais, kad administracinėms išlaidoms reikalingi pinigai nebūtų imami iš aukų. Madų parodos, baliai, gegužinės ar "bazarai" bedirbančias nares bei narius suartino, surišo ir parodė, kieno rankos yra ištvermingesnės tolimesniems, didesniems darbams. Per pramoginius renginius į "Aušros" draugiją atėjo eilė jaunų šeimų, kurių pavardės mūsų organizacijų sąrašuose neegzistuoja. "Aušros" draugijos pramoginių renginių komitetai dabar atlieka nelengvą praktiką svetimose pastogėse. Pastačius savąją pastogę jie galės daug sėkmingiau pajvairinti mūsų lietuviškąjį gyvenimą ir organizuoti kultūrinius renginius.

"Aušros" draugijos veiklai suaktyvinti reikalinga praplėsta nauja direktorių taryba ne tik iš tų asmenų, kurie neatsisako kandidatuoti, bet iš tų, kurie reikalingi tam tikroms darbo sritims ir kurie gali ištvermingai dirbti. Labai svarbi yra valdybos veikla, su specialiomis planavimo, lėšų telkimo, administravimo, operacijų, teisinio tvarkymo, informacijos ir kitomis komisijomis. Jau dabar reikalinga visuotinė šių darbuotojų mobilizacija ir darbams reikalingų priemonių, medžiagos, literatūros paruošimas.

Naujų narių verbavimui ir lėšų telkimui pirmiausiai yra reikalinga informacija ir planai, koks gi bus tas lietuvių centras ir kokiais keliais ateis jo išlaikymas. Ne vienam dar reikės aiškinti kodėl toks centras yra reikalingas. Kiekvienas narys, aukotojas ar investuotojas nori žinoti kokios patalpos sudarys tą lietuvių centrą, kokias sąlygas jos suteiks lietuvių veiklai, kokios formos ar sudėties bus to centro administracija, kaip jis išsilaikys ir kas už jo pastatymą ir išlaikymą bus atsakingas?

Lėšų telkimą aukomis, parengimais ar palikimais (kaip Lietuvių fondas) vargu ar pasiseks įgyvendinti. Investavimo, šėrininkų pagrindu atsistojo lietuvių centrai Clevelande, Toronte ir kitur. Komercinis pagrindas reikalingas ir išlaikymui, jį koordinuojant su ne pelno siekiančia "Aušros" draugija. Tikslus teisinės struktūros sudarymas reikalingas nuo pat pradžių, kad išvengus vėlesnių nesusipratimų, kad apsaugojus įdėtą kapitalą.

Architekto paruošti centro statybos planai ir statybininko atlikti finansiniai apskaičiavimai parodys, koks kapitalas šiam projektui yra reikalingas. Šiuos planus turint, bus galima nustatyti, koks ir kur reikalingas žemės gabalas ir kokių lėšų jis pareikalaus. Žinant finansinius įsipareigojimus, reikės nustatyti pajamų projekciją, kad suradus kaip geriausia tokį lietuvių centrą išlaikyti ir kokios apimties jis gali būti statomas.

Finansų, statybos ir naudojimo planų sudarymas pareikalaus nemažai laiko ir lėšų. Šį darbą reikalinga pradėti galimai greičiau, kad vėl neprabėgtų dveji metai.

B. Juodelis

Prof. Walter D. Cibulskis, Chicagos valstybinio universiteto dėstytojas, yra paskirtas techniško suklėjimo ryšių vadovu. Tas pareigas jau eina nuo šių metų sausio 1 d. Prof. W. Cibulskis yra "Draugo" administratoriaus kun. Petro Cibulskio brolis.

× **Vacys Petrauskas,** Chicago, Ill., Vacys Canstruction Co., mūsų mecenatas, garbės prenumeratorius, su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui. Vacį Petrauską ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą nuoširdžiai dėkojame. Yra malonu paminėti, kad V. Petrauskas prieš daugelį metų reiškėsi kultūrinėje veikloje kaip aktorius, humoristas ir veiklus Lietuvių operos narys.

× **Sol. Margarita ir Vaclovas Momkai,** Vasario 12 d., Alto Cicero skyriaus ruošiamo Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga, giedos sumos metu Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir, po pamaldų, atliks programą salėje. Giesmes vargonais palydės A. Prapuolenytė, salėje akompanuos muz. M. Motekaitis. (pr.).

× **Antras kaimas** savo 20 metų gyvavimo sukakčiai atžymėti š. m. vasario 4 d. 8 val. vak., ir 5 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre atliks specialią programą, kurioje šalia šiandieninio sąstato dalyvaus ir ankstyvesnieji šio vieneto vaidintojai suskridę iš visų pasaulio šalių. Kvietimus į spektaklius gausite **J. Vaznelio prekyboje 2501 W. 71 St., telef. 471-1424.** (pr.).

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — **Optical Studio, 2615 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.** (sk.)

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.).

× **Vilnius — Ryga** (10 dienų) rugpiūčio 15—29 dienomis. Ekskursiją ruošia ir grupę vadovauja **Marius Kiela. Tel. 737-1717.** (sk.).

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dr. Jurgis ir Petronėlė Starkai** neseniai iš Chicagos atsikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į Santa Monicą, Calif., kur gyvena jų dukters šeima. Sausio 8 d. jie dalyvavo lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje ir įsirašė į parapijos narius.

— **Politinių studijų dviejų dienų** programoje, sausio 28-29 dienomis, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje LJ s-gos Los Angeles sk. valdyba organizuoja simpoziumą tema "Jaunimo politinės veiklos sritys". Kalbėtojais pakviesti Ramunė Ruzgytė (sk. pirm.), Algis Avižienis, Gintaras Prišmantas, Milda Palubinskaitė ir moderatorius Gintaras Grušas.

— **Los Angeles katalikų arkivyskupijos oficiozas "The Tidings"** sausio 6 d. paskelbė ilgesnius Lino Kojelio pareiškimus Amerikos politikos Centrinės Amerikos klausimais. "El Salvadoro vyriausybė nėra tobula, tačiau ji vystosi iš praeities diktatūrų ir dabar yra spaudžiama sukilėlių". Palygines padėtį El Salvadore ir Nicaraguoje, Kojelis klausia, "kuri valdžia yra labiau teisėta: išrinktoji El Salvadore ar nerinktoji Nicaraguoje?". Sutikdamas, kad tarp Reagano administracijos ir Amerikos katalikų vyskupų turėtų būti atviresnis išsiaiškinimas, Kojelis vis tik mano, kad prezidentas Reaganas teisės gyventi (abortų), privačioms mokykloms kreditų, šeimos, auklėjimo ir komunizmo klausimais sutaria su Amerikos katalikų dauguma. Laikraštis pažymi, kad Kojelis yra lietuvių imigrantų sūnus, išsimokslinęs Californijos ir Princeton universitetuose, praktikuoją katalikas, kuris, iš Washingtono atvykęs į Los Angeles, visada lankosi Šv. Kazimiero parapijos Mišiose.

— **Vytautas ir Albina Tomkai** iš Los Angeles, Calif., pasidžiaugdami naujais Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos planais, sąjungos veiklai paremti paaukojo 100 dolerių. Iš losangeliečių sudarytoji PLJ s-gos valdyba (pirm. Gintaras Grušas), turi gražius užmojus jaunosios kartos tautinei sąmonei ugdyti, aktyviai dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbuose ir stiprinti pačios sąjungos struktūrinius pamatus. Valdyba dosniems rėmėjams didžiai dėkinga.

VOKIETIJOJE

— **Mūsų lietuviškame viešame** išeivijos gyvenime paskutinieji metai pasižymėjo dideliais, gerai pavykusiais pasaulinio masto parengimais kaip Lietuvių dienos, PLB seimas, Lietuvių Jaunimo kongresas ir pan. Pasireiškė mūsų visuomerinis geresnis organizuotumas, leidžiantis mums pasistūmėti priekin tarptautinėje arenoje. "Labdaros" draugija prisitaiko esamai padėčiai ir rūpinasi padėti paramos reikalingiems, ypač moksleivijai įmanomai platesniu mastu. 1983 metais "Labdara" turėjo pajamų: nario mokesčio DM 1.968.77, šalpai ir stipendijoms DM 11,677.02. Išleista šalpai ir stipendijoms DM 11,979.50, rūbų, knygų ir kt. siuntoms į Lenkiją DM 734.12. Visos kitos išlaidos DM 946.69. "Labdaros" draugija dėkoja nariams ir rėmėjams už paramą, prašo ir tikisi šiais metais palankumo jos veiklai. Reikalingų paramos skaičius daugėja. Draugijos valdyba mato didelį reikalą ir naudą padėti mūsų jaunimui. Reikalingi rūbai, knygos ir pinigai.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja. Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Ch'go.
Phone — 581-4111